

*Centrum sociálnych služieb EDEN
Sady M. R. Štefánika 66/3, 033 01 Liptovský Hrádok
v zriaďovateľskej pôsobnosti
Žilinského samosprávneho kraja*

*Výročná správa o činnosti a hospodárení
poskytovateľa sociálnych služieb
v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského
samosprávneho kraja za rok 2022*

*... vlastný zmysel
nachádzame v tom, že
pomáhame hľadať
zmysel iným ...*

OBSAH

1. Vznik, sídlo a postavenie poskytovateľa sociálnych služieb	2
1.1. Vznik poskytovateľa sociálnych služieb	2
1.2. Sídlo a poloha poskytovateľa sociálnych služieb	2
1.3. Poslanie, vízia a ciele poskytovateľa sociálnych služieb	3
1.4. Postavenie a činnosť poskytovateľa sociálnych služieb	8
1.5. Sociálne služby poskytované v zariadení	10
1.5.1 Ošetrovateľská a opatrovateľská starostlivosť v CSS EDEN	11
1.5.2 Individuálne plánovanie s programom sociálnej rehabilitácie	16
2. Prevádzkové podmienky poskytovania sociálnych služieb	21
3. Štruktúra prijímateľov sociálnych služieb	23
4. Personálne podmienky a organizačná štruktúra poskytovateľa sociálnych služieb	29
5. Aktivizačné programy a voľnočasové aktivity	34
5.1 Kultúrno – spoločenské podujatia	34
5.2 Športové aktivity	35
5.3 Leto ... obdobie oddychu a spoznávania	36
5.4 Pomoc druhým a dobrovoľnícke aktivity	37
5.5 Spoločne sa podieľame na zveľadňovaní našich priestorov a okolia	39
5.6 Z každého rožka troška	39
6. Financovanie sociálnych služieb a úhrady za poskytovanú sociálnu službu	44
7. Plán financovania na rok 2023	49
8. Kontakty na poskytovateľa	50
8.1 Mapa lokality	50
8.2 Telefónne a iné kontakty na poskytovateľa sociálnych služieb	51
Prílohy	52
Organizačná štruktúra CSS EDEN	52

1. Vznik, sídlo a postavenie poskytovateľa sociálnych služieb

1.1 Vznik poskytovateľa sociálnych služieb

Centrum sociálnych služieb EDEN (ďalej len „CSS EDEN“) bolo zriadené dňa 6. novembra 2013 ako rozpočtová organizácia Žilinského samosprávneho kraja. S účinnosťou od 9. mája 2014 začala organizácia poskytovať sociálne služby prijímateľom v domove sociálnych služieb a v špecializovanom zariadení a dňa 12. mája 2014 prijímala prvých prijímateľov sociálnych služieb.

Zariadenie vzniklo rekonštrukciou a modernizáciou nevyužívanej budovy domova mládeže v rámci projektu „Stavebné úpravy – prestavba budovy za účelom špecializovaného zariadenia a DSS v Liptovskom Hrádku“. Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou vo výške 85% z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, 10% zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a 5% z rozpočtu Žilinského samosprávneho kraja a bola ním vyriešená bezbariérovosť budovy prístavbou výťahu pre imobilných prijímateľov sociálnych služieb a časť budovy je prispôbená výlučne pre prijímateľov sociálnych služieb s obmedzenou schopnosťou pohybu.

CSS EDEN ako rozpočtová organizácia Žilinského samosprávneho kraja fungovala do 31.12.2020. Od 1.1.2021 je CSS EDEN príspevkovou organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja.

1.2 Sídllo a poloha poskytovateľa sociálnych služieb

Zariadenie sídli v obci Liptovský Hrádok, okres Liptovský Mikuláš, katastrálne územie Liptovský Hrádok, na ulici Sady M. R. Štefánika 66/3. Je situované v peknom prostredí lipovej aleje v blízkosti rímskokatolíckeho kostola. Centrum mesta Liptovský Hrádok je od zariadenia vzdialené približne 200 metrov. Najbližšia nemocnica sa nachádza v Liptovskom Mikuláši, čo je približne 12 km od zariadenia. Rýchla zdravotná pomoc sídli priamo v Liptovskom Hrádku. Počet obyvateľov v Liptovskom Hrádku je 7 156 obyvateľov ku dňu 31.12.2021.

Prijímatelia sociálnych služieb sú ubytovaní v 27 jednolôžkových a 27 dvojlôžkových izbách, ktoré sú v rámci budovy rozmiestnené v ubytovacích bunkách. Každá ubytovacia bunka disponuje s jednou jednolôžkovou izbou, jednou dvojlôžkovou izbou, priestranou predsieňou so zabudovanými skriňami a samostatnou kúpeľňou s WC. Vo všetkých izbách je dodržaná predpísaná minimálna plocha na jedného klienta. Izby sú plne vybavené, útulné, moderné a bezbariérové, spĺňajúce normy a legislatívu platnú pre zariadenia tohto typu, s možnosťou dovybavenia si priestoru vlastnými obľúbenými vecami, či drobným nábytkom. Zariadenie je dostatočne členité a má k dispozícii množstvo vnútorných aj vonkajších priestorov pre pohyb klientov mimo ich obytných priestorov. Využívaná plocha zariadenia je celkovo 3 028 m².

Budova zariadenia je vykurovaná vlastnou plynovou kotolňou. Zaistenie tepelnej pohody v zariadení je preukazované teplomermi na izbách a v spoločenských priestoroch budovy. Regulovanie teploty v izbách a v jednotlivých miestnostiach zariadenia je možné prostredníctvom nastavenia na radiátoroch. Signalizácia pomoci je nainštalovaná a využívaná najmä pri prijímateľoch sociálnych služieb s častými epileptickými záchvatmi a demenciami. Zariadenie je vybavené dymovými hlásičmi.

V rámci priestorov pre voľnočasové aktivity majú klienti k dispozícii zasadačku s interaktívnou tabuľou, ktorá slúži ako multifunkčná miestnosť, najmä pre denné terapeutické komunity, či ako premietacia miestnosť. Na každom poschodí je vestibul upravený na spoločenskú miestnosť, ktorý je vybavený televíziou a sedacou súpravou. Súčasťou tohto priestoru je aj denná miestnosť pre

ošetrovateľský a opatrovateľský personál, ktorý je tak k dispozícii prijímateľom sociálnych služieb a návštevmám. Kuchynka určená pre klientov je na IV. poschodí. Je vybavená rýchlovarnou kanvicou, mikrovlnkou. Kuchynka vyčlenená pre kulinoterapiu sa nachádza na III. poschodí. Pre ďalšie terapeutické činnosti a sociálnu rehabilitáciu sú vyčlenené nasledujúce miestnosti:

- fyzioterapeutická miestnosť
- snoezelen
- pracovné miestnosti určené prednostne pre rozvoj pracovných zručností a ako herňa
- stolárska dielňa
- knižnica, ktorá bola v roku 2022 doplnená o ďalšiu interaktívnu tabuľu v zariadení
- počítačová miestnosť
- miestnosť pre biofeedback
- miestnosť psychologičiek

Úpravou externých priestorov zariadenia v septembri 2014 v rámci projektu „Spevnené plochy a oddychová zóna pred CSS EDEN – Liptovský Hrádok“, bola pred budovou zariadenia vytvorená parkovacia a trávnatá plocha s chodníkmi a lavičkami, spojená s výsadbou popínavých rastlín a stromov. Súčasne bol vybudovaný altánok s lavicami, stolom a krbom. Vznikol tak oddychovo relaxačný priestor, o ktorý sa v súčasnosti starajú prijímatelia sociálnych služieb v rámci sociálnej rehabilitácie a v spolupráci s odborným personálom.

V roku 2017 bola do správy CSS EDEN zriadená už nevyužívaná budova a priestory telocvične vrátane plynovej kotolne, veľkorysý záhradný priestor a ihrisko po bývalej SOŠ drevárskej v Liptovskom Hrádku. Uvedené priestory sa nachádzajú približne 50 metrov od budovy zariadenia. Týmto sa rozšírili možnosti trávenia voľného času klientov. Interný aj externý priestor telocvične významne rozširuje možnosti rôznorodých športových aktivít pre zlepšovanie fyzickej zdatnosti prijímateľov sociálnych služieb a zároveň znižovania ich psychomotorického nepokoja. Taktiež sa významne rozšírili možnosti pre rozvoj ich pracovných zručností postupným vybudovaním úžitkovej záhrady a vybudovaním kurína pre budúci chov drobnej hydiny. Spájaním rôznorodých skupín v príjemnom a zaujímavom prostredí záhrady pomocou rôznych voľnočasových aktivít sa výrazne rozšírili aj možnosti sociálnej integrácie klientov nášho zariadenia.

1.3 Poslanie, vízia a ciele poskytovateľa sociálnych služieb

Poslaním zariadenia je poskytovanie sociálnych služieb v súlade so Zákonom NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o sociálnych službách“) dospelým mužom so zdravotným, mentálnym, telesným a zmyslovým postihnutím v dvoch druhoch sociálnych služieb, a to v domove sociálnych služieb a špecializovanom zariadení, na základe etického a odborného prístupu v súlade s ochranou ľudských práv a základných slobôd.

Víziou je zariadenie, ktoré funguje na ušľachtilých ľudských princípoch, pretože čo viac môžeme jeden druhému dať ako prijatie a pocit domova, ktoré motivuje nás všetkých k sebarealizácii, znovuoživeniu a nadobudnutiu nových zručností, skúseností a zážitkov. Zariadenie pevne ukotvené v komunite, pre ktorú je inšpiráciou, a ktorá ho zároveň motivuje do ďalšej činnosti.

Svoje poslanie a víziu má CSS EDEN napojenú na Koncepciu rozvoja sociálnych služieb Žilinského samosprávneho kraja na roky 2019-2023. V súlade s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb pre roky 2015 až 2023 je záujem do rozvoja služieb poskytovaných v CSS EDEN zakomponovať najdôležitejšie trendy 21. storočia.

Tabuľka č. 1 : Plnenie cieľa č. 1

Strategický cieľ		
1. Neustále zvyšovanie kvality v manažérskych, odborných a obslužných procesoch poskytovaných sociálnych služieb		
Špecifický cieľ	Cieľ projektu/úlohy	Realizácia
1.1.Zavádzať systém riadenia kvality	Zvýšiť bezpečnosť dát v organizácii (zabezpečenie externej zodpovednej osoby za ochranu osobných údajov, preškolenie zamestnancov pracujúcich s osobnými údajmi)	- uzavretá zmluva so spoločnosťou Osobnyudaj.sk - ZA, s. r. o. Námestie osloboditeľov 3/A, Košice - mestská časť Staré Mesto 14.9.2022 - v roku 2022 preškolených 35 zamestnancov - spolupráca na tvorbe odborných postupov práce opatrovateľa, zavádzanie procesu opatrovania - vzdelávanie v oblasti rizík v jednotlivých procesoch a v krízovom manažmente
	Zaviest' jednotný systém upratovania, čistenia a dezinfekcie povrchov	- spolupráca s Hagleitner Hygiene Slovensko s.r.o., zavedenie efektívneho systému riadenia a dezinfekcie s automatickým dávkovaním - preškolenie 32 zamestnancov v systéme upratovania, dezinfekcie povrchov
1.2. Budovať u zamestnancov povedomie o osobnej zodpovednosti za zabezpečovanie kvality poskytovaných služieb a výsledkov	Spolupracovať na tvorbe nového ŠVP pre opatrovateľov so ŽSK (aktívna účasť 2 zamestnancov na tvorbe programu a vyučovania)	v súlade s Konceptiou rozvoja sociálnych služieb ŽSK na roky 2019 – 2023, Smart koncepciou v oblasti sociálnych inovácií ŽSK na roky 2021-2025 s výhľadom do roku 2023, Stratégiou 22+ aktívna participácia Mgr. Odskočovej, a Mgr. Šišilovej na tvorbe nového ŠVP „odborný opatrovateľ“,
	Vytvoriť stážové pracovisko pre výcvik nového ŠVP pre opatrovateľov	Dňa 9.9.2022 uzavretá Zmluva o poskytovaní praktického vyučovania so SZŠ v Liptovskom Mikuláši, na základe ktorej v priestoroch CSS EDEN prebieha praktické vyučovanie experimentálneho vzdelávania „Odborný opatrovateľ“
	DOD s predstavením kľúčových činností zariadenia prostredníctvom kvalifikovaných zamestnancov	V októbri 2022 CSS EDEN predstavilo prostredníctvom svojich odborných činností prácu s prijímateľom sociálnych služieb verejnosti
1.3 Vytvárať benchmarkingové a benchlearningové projekty	Nadviazať cezhraničnú spoluprácu so zariadeniami v Nemecku pracujúcimi s konceptom M. Krohwinkel	V rámci spolupráce s Tabitou s.r.o., aj ako súčasť tvorby štandardov pre opatrovateľský proces bol v spolupráci so zástupcami poskytovateľov sociálnych služieb v Nemecku vykonaný audit v zariadení.

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka č. 2 : Plnenie cieľa č. 2

Strategický cieľ		
2. Prispôsobovať materiálne technologické vybavenie interiéru i exteriéru zariadenia v súlade s meniacimi sa potrebami prijímateľa sociálnej služby a požiadavkami novej legislatívy.		
Špecifické ciele roka	Cieľ projektu/úlohy	Realizácia
2.1.Zvýšiť priestorové možnosti pre účelný a aktívny nácvik spôsobilostí a zručností PSS, a na využívanie voľného času.	Upraviť záhradný priestor za telocvičňou pre aktivizáciu PSS	• Vypracovaný a spustený projekt „chov sliepok“ pre PSS, jeho realizácia je cieľom aktivizácie PSS a individuálneho plánovania, • výsadba úžitkových rastlín, jarný výsev plodín, • vytvorenie ďalších oddychových zón pre PSS v priestoroch záhrady zariadenia, nákup skladateľného prístrešku.
	Založiť komunikačnú sociálnu sieť	• 8/2022 spustená facebooková stránka zariadenia
2.2.Podporiť začlenenie PSS do komunity, znižovať sociálnu izoláciu	Vytvoriť novú zónu pre skupinovú prácu s PSS s technickou podporou na zabezpečenie dostupnej komunikácie pre všetky cieľové skupiny	• Vytvorenie priestoru na prízemí zariadenia pre skupinovú prácu s PSS s technickou podporou (AAK komunikácia, zlepšenie sprístupnenia PC pre PSS, získanie interaktívnej tabule s projektorom cez podávaný projekt a jeho zapojenie do priestoru)
	Realizovať energetický audit v budove telocvične	• Energetický audit realizovaný prostredníctvom ŽSK
2.3 Znížiť energetickú náročnosť budov zverených do správy.	Vybudovať samostatnú vodovodnú prípojku pre telocvičňu	• Vypracovanie projektovej dokumentácie, komunikácia o súhlasné stanovisko s dotknutými stranami, realizácia projektu prenesená do roku 2023
	Znížiť spotrebu plynu a elektriky	• Zavedený systém mäkkých opatrení na zníženie spotreby plynu a elektriny

2.4.Zavádzať inovatívne materiálne technické vybavenie pre zvýšenie bezpečnosti a efektívnosti práce s PSS	Zrealizovať projekt kúpeľne s vaňou dostupnou pre imobilných PSS	Zrealizovaný projekt kúpeľne s podporou ŽSK (nákup výškovonastaviteľnej vane s hydromasážou a dezinfekciou 17 175,60 Eur, stavebné úpravy kúpeľne realizované za 5 401,04 Eur a nákup materiálu 385,22 Eur)
	Zabezpečiť vyšší počet lôžok s antidekubitnými matracmi	Nákup pasívneho antidekubitného matraca pre PSS (10 ks)
	Znížiť riziko nedostupnosti stravy pre PSS v dôsledku krízových situácií	Zabezpečenie stravy prostredníctvom organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK, príprava zmluvy, nákup vozidla Citroen Berlingo na prevoz stravy, podávaná žiadosť na zriaďovateľa o navýšenie počtu zamestnancov (1) do výdajne jedál, preškolenie personálu v HACCP, plán zvýšenia počtu preškolených zamestnancov do výdajne jedál
	Zrealizovať nákup pomôcok pre ošetrovateľskú diagnostiku a terapeutickú prácu s PSS	CSS EDEN v roku 2022 zabezpečil: - Kyslíkový koncentrátor ZY5AW v sume 1290,00 Eur - DG prístroj pre POC Testovanie/QuikREAD GO EASY CRP v sume 1478,22 Eur - Smart diagnostickú váhu
	Skrátiť čas od vzniku k ohláseniu požiaru	Montáž a konfigurácia tabla EPS v miestnosti stálej služby sestier na 1. poschodí

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka č. 3 : Plnenie cieľa č. 3

Strategický cieľ		
3. Rozvíjať ľudské zdroje, ktoré zodpovedajú požiadavkám odborných postupov a príslušných noriem.		
Špecifické ciele	Cieľ projektu/úlohy	Realizácia
3.1. Zvýšiť počet vyškolených zamestnancov v najnovších metódach a technikách práce s PSS	Vyškolit' zamestnancov v práci s konceptom Bazálnej stimulácii® – (min.1zamestnanec)	V základnom kurze preškolení 4 odborní zamestnanci
	Vyškolit' zamestnancov v paliatívnej starostlivosti (min. 2 zamestnanci)	Začatý kurz starostlivosti o umierajúceho I. blok absolvovali 10 odborní zamestnanci
	Vyškolit' zamestnancov	Vyškolená fyzioterapeutka v kurze Kinestetika – opatrovanie a ošetrovanie bez námahy

	v kinestetike (min.1 zamestnanec)	
	Vyškolit' zamestnancov v technikách práce s klientom s PAS (1 zamestnanec)	Psychológ sa zúčastnil školenia Poruchy autistického spektra od definície autizmu – k súčasnému vnímaniu neurodiverzity
3.2. Zvýšiť počet vyškolených vedúcich zamestnancov v manažérskych zručnostiach	Vyškolit' zamestnancov v krízovom riadení – 1 zamestnanec	Vedúca sestra absolvovala akreditované vzdelávanie krízový manažment v sociálnych službách
	Vyškolit' zamestnancov v strategickom a projektovom myslení (2 zamestnanci)	6 zamestnancov vyškolených v kurze strategické a projektové myslenie
3.3. Zvýšiť kvalitu tímovej spolupráce, vytvárať prostredie pre tímovú prácu	Zrealizovať 2 teambuildingové aktivity	- Realizované 3 teambuildingové aktivity: - májová exkurzia Košice v spojení divadelným predstavením, - jesenná aktivita v priestoroch telocvične, - vianočná kapustnica v priestoroch telocvične
3.4 spolupracovať s profesijnými zväzmi, asociáciami, klubmi seniorov, školami a občianskymi združeniami v rámci formálneho aj neformálneho dobrovoľníctva a tvorby partnerských vzťahov	Účasť na aktivitách v komunite (cirkev, školy, klub dôchodcov, KNL – min. 2 aktivity	- Spoločné aktivity s DSS a LH Liptovský Hrádok (4. zrealizované aktivity), - Florbalové zápasy s dobrovoľníkmi - Spolupráca s KNL: - Humanitárna pomoc Ukrajine – zbierka v spolupráci s KNL - Účasť na Barlatóne - Súťažné disciplíny s dobrovoľnými hasičmi
	Zabezpečiť účasť na kongresoch, konferenciách v sociálnej oblasti	Účasť na 2 konferenciách

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka č. 4 : Plnenie cieľa č. 4

Strategický cieľ		
4.Zabezpečiť pripravenosť organizácie pri šírení respiračných ochorení a riešenia mimoriadnych udalostí		
Špecifické ciele	Cieľ projektu/úlohy	Realizácia
4.1 Zvýšiť kvalitu operatívnej komunikácie, skrátiť čas podania operatívnych informácií medzi zamestnancami v službe	• Zefektívniť systém podávaných informácií cez intranet • Nastavenie WhatsApp chatu pre podávanie informácií medzi zamestnancami v službe	V roku 2022 realizovaná úvodná porada, nastavenie kritérií, obsahu bude predmetom ďalšieho obdobia
	Zabezpečiť IT techniku (mobilné telefóny, tablety pre komunikáciu)	nerealizované
4.2.Zvýšiť efektivitu práce vybraných činností v krízovom režime, zvýšiť kompetentnosť a zručnosť zamestnancov na výkon vymedzených činností v krízovej službe	Nácvik vybraných krízových činností	Realizované čiastočne v rámci cvičenia PO
4.3 Zvýšiť efektivnosť ničenia povrchových a vzdušných kontaminantov prostredníctvom tech. vybavenia	Zabezpečiť nákup technického vybavenia	Nákup Sterilizátora v sume 2160,00 Eur

Zdroj: Vlastné spracovanie

1.4 Postavenie a činnosť poskytovateľa sociálnych služieb

Zariadenie je od 1.1.2021 príspevkovou organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja (ďalej len „ŽSK“). CSS EDEN hospodári so zvereným majetkom vo vlastníctve ŽSK na plnenie predmetu činnosti zariadenia, na základe zmlúv o zverení majetku do správy alebo na základe iných skutočností.

Zariadenie je súčasťou sociálnej politiky VÚC, ale aj mesta Liptovský Hrádok. Svojou činnosťou sa podieľa na podpore a rozvoji miestnej komunity nielen poskytovaním služieb občanom mesta, ale aj pracovnými príležitosťami, organizovaním spoločenských podujatí, spoluprácou s mestským úradom a rozvojom partnerstiev na základe vzájomne užitočných vzťahov. Rozvíjanie partnerstiev sleduje štyri základné ciele:

1. realizáciu sociálnej politiky zriaďovateľa,
2. zabezpečenie sociálnych kontaktov PSS pre zabráňovanie sociálneho vylúčenia a na podporu ich začleňovania sa do spoločnosti,
3. zabezpečenie odborných kontaktov zamestnancom,
4. zabezpečenie dobrých dodávateľsko-odberateľských vzťahov.

Partnerstvá rozvíjané na neformálnom základe sa orientujú na uskutočňovanie spoločných aktivít v prospech prijímateľov sociálnych služieb, najmä kultúrneho a duchovného charakteru. Konkrétne aktivity sa objavujú v ponuke voľnočasových aktivít a pri zabezpečovaní potrieb duchovného života prijímateľov sociálnych služieb. Zainteresované strany, s ktorými CSS EDEN rozvíja neformálne partnerstvá sú najmä nadácie /Komunitná nadácia Liptova, organizácie podporujúce projekty, garanti/, duchovní, dobrovoľníci, darcovia.

Partnerstvá na formálnom základe sú rozvíjané hlavne na základe spoločných zmlúv, projektov, alebo sú založené na príbuzenskom vzťahu k PSS, ako aj na potrebe spolupracovať s rodinou, obcou a komunitou pri utváraní podmienok na návrat PSS do pôvodného prostredia. Aj tieto partnerstvá môžu mať neformálne aktivity. Zainteresované strany vo formálnych partnerstvách sú najmä: Žilinský samosprávny kraj, obec, obvodný lekár, odborní lekári, ADOS, MPSVR SR, RÚVZ, ÚPSV a R, dodávatelia tovarov a služieb, vzdelávacie inštitúcie, bankový sektor.

Zariadenie poskytuje sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku a člení sa na domov sociálnych služieb a špecializované zariadenie. Má kapacitu 81 mužov, z toho 41 miest pre domov sociálnych služieb a 40 miest pre špecializované zariadenie.

Naše zariadenie v domove sociálnych služieb poskytuje sociálnu službu pobytovou celoročnou formou fyzickej osobe do dovŕšenia dôchodkového veku, ak je táto osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3 Zákona o sociálnych službách, alebo plnoletej fyzickej osobe, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III podľa prílohy č. 3 Zákona o sociálnych službách.

V špecializovanom zariadení CSS EDEN poskytuje sociálnu službu fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoci inej fyzickej osoby, jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3 Zákona o sociálnych službách a má zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepota, AIDS.

Predmetom činnosti a odborným zameraním v zariadení je:

- a) Poskytovanie:
 1. pomoci pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
 2. sociálneho poradenstva,
 3. sociálnej rehabilitácie,
 4. ubytovania,
 5. stravovania,
 6. upratovania, prania, žehlenia a údržby bielizne a šatstva,
 7. osobného vybavenia.
- b) Zabezpečenie:
 1. rozvoja pracovných zručností
 2. záujmovej činnosti
- c) Utváranie podmienok na úschovu cenných vecí.

V CSS EDEN sa od 1.12.2021 v zmysle §22 Zákona o sociálnych službách poskytuje aj ošetrovateľská starostlivosť.

1.5 Sociálne služby poskytované v zariadení

Prijímateľ sociálnej služby je chápaný ako autonómna osobnosť s individuálnym životným príbehom, sociálnym a zdravotným stavom a individuálnymi potrebami a požiadavkami. Má právo na vlastný názor, postoj a vyjadrenie požiadaviek a to aj v prípade, že bola prijímateľovi sociálnej služby rozhodnutím súdu čiastočne alebo úplne obmedzená spôsobilosť na právne úkony. Jeho individuálne charakteristiky sú predmetom záujmu zamestnancov a sú zahrňané do plánovania služieb. Je rozlišované medzi režimom práce zamestnancov a životným rytmom prijímateľov sociálnych služieb. Zamestnanci sa snažia prijímateľov sociálnych služieb:

- a) viesť k vzájomnému spolužitiu, rešpektovaniu práv a záujmov ostatných spolubývajúcich, ako aj k rešpektovaniu spoločenských noriem,
- b) viesť k spoluzodpovednosti za svoje zdravie, zodpovednosti za dodržiavanie určitých postupov a pravidiel, ktoré sú v spoločnosti bežné a očakávané (napríklad v oblasti hygieny, konzumácie alkoholu, vyjadrovania sa voči iným ľuďom),
- c) viesť k spoluzodpovednosti za plánovanie, realizáciu, výsledky a dopady poskytovaných služieb ako aj k rešpektovaniu odborných pokynov odborných pracovníkov,
- d) viesť k chápaniu adekvátnosti vlastných požiadaviek v závislosti na svojich finančných a materiálnych zdrojoch
- e) viesť k orientovaniu sa v krízových situáciách a ich chápaniu, k dodržiavaniu obmedzení v prípade vyhlásenia núdzového stavu a tým sa podieľať na zodpovednosti za zvládnutie krízovej situácie a všeobecného ohrozenia.

Princípy pri poskytovaní sociálnych služieb zameraných na prijímateľov aplikované v našom zariadení sú:

1. umožnenie prijímateľom sociálnych služieb realizovať základné ľudské práva,
2. zachovávanie ľudskej dôstojnosti prijímateľov sociálnych služieb,
3. aktivizácia prijímateľov sociálnych služieb k posilneniu sebestačnosti podľa ich individuálnych schopností a možností, prihliadajúc na ich individuálne potreby,
4. zabraňovanie sociálnemu vylúčeniu prijímateľov sociálnych služieb a podpora ich začleňovania do spoločnosti,
5. umožnenie prijímateľom sociálnych služieb podieľať sa na určovaní životných podmienok v zariadení,
6. spolupráca s rodinou, obcou a komunitou pri utváraní podmienok na návrat prijímateľa sociálnej služby do prirodzeného prostredia pri rešpektovaní jeho osobných cieľov, potrieb, schopností a zdravotného stavu.

Ťažiskom služieb zameraných na prijímateľov sociálnych služieb je:

1. správna informovanosť občana o poskytovaných sociálnych službách,
2. vlastná vstupná, priebežná a výstupná diagnostika,
3. individuálny prístup k prijímateľom sociálnych služieb prostredníctvom individuálneho plánu,
4. vzťahová opatera prostredníctvom kľúčových pracovníkov,
5. denná komunikácia s prijímateľmi sociálnych služieb na princípe „politiky otvorených dverí“,
6. aktívna spolupráca s externými odborníkmi najmä v zdravotníckej oblasti,
7. správna a včasná informovanosť rodinných príslušníkov o vývoji sociálneho a zdravotného stavu prijímateľa sociálnej služby a spolupráca s nimi.

Každý novoprijatý prijímateľ sociálnej služby počas prvých troch mesiacov prechádza procesom adaptácie. Cieľom tohto procesu je čo najlepšie spoznať prijímateľa sociálnej služby, jeho

potreby, želania, zvyky, záujmy a podobne za účelom pomoci klientovi čo najlepšie zvládnuť adaptáciu na nové prostredie a zvolenia čo najefektívnejších metód práce s klientom v budúcnosti. Počas adaptácie je tiež kladený veľký dôraz na úzku spoluprácu s rodinou prijímateľa sociálnej služby a jeho blízkymi osobami, aby stres spôsobený prechodom do nového prostredia a medzi cudzie osoby bol pre klienta čo najmenej zaťažujúci. Celý priebeh adaptačného procesu a jeho jednotlivých krokov sa zaznamenáva do Záznamu o priebehu adaptácie.

Po uplynutí doby adaptácie, ktorá trvá minimálne tri mesiace, je v spolupráci s prijímateľom sociálnej služby vytvorený jeho **Individuálny plán**, ktorého súčasťou je aj **program sociálnej rehabilitácie**. Obidva plány sa vypracovávajú na obdobie pol roka, po uplynutí ktorého sa vyhodnocujú. Na zostavení a hodnotení plánov sa podieľajú okrem prijímateľa a jeho kľúčového pracovníka aj ostatní odborní zamestnanci, ktorí sú členmi interdisciplinárneho tímu.

Cieľom plánu sociálnej rehabilitácie je udržiavať, podporovať a rozvíjať samostatnosť, nezávislosť a sebaistoť prijímateľa sociálnej služby počas jeho pobytu v zariadení.

1.5.1 Ošetrovateľská a opatrovateľská starostlivosť v CSS EDEN

Starostlivosť o zdravie prijímateľov sociálnych služieb je realizovaná v CSS EDEN v zmysle Zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o zdravotnej starostlivosti“) podľa §2 ods. 13. Ošetrovateľská starostlivosť je zdravotná starostlivosť, ktorú poskytuje sestra s odbornou spôsobilosťou podľa osobitného predpisu metódou ošetrovateľského procesu v rámci ošetrovateľskej praxe.

CSS EDEN má uzatvorenú zmluvu o poskytovaní ošetrovateľskej starostlivosti so Všeobecnou zdravotnou poisťovňou (ďalej len „VšZP“). V rámci rozsahu, úhrady zdravotných výkonov ošetrovateľskej starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb a v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ustanovuje osobitný predpis. Počet lôžok (t. j. počet prijímateľov sociálnych služieb), ošetrovateľskej starostlivosti v CSS EDEN je 65.

Naše zariadenie vedie zdravotnú dokumentáciu v rozsahu ošetrovateľskej starostlivosti. Tvoria ju **zápis vstupného posúdenia zdravotného stavu osoby** a **zápisy o poskytnutej ošetrovateľskej starostlivosti**.

Sestra, praktická sestra pri prijíme prijímateľa sociálnej služby do CSS EDEN vyhotovuje **ošetrovateľský zápis vstupného posúdenia zdravotného stavu** klienta. Súčasťou zdravotnej dokumentácie v rozsahu ošetrovateľskej starostlivosti je **návrh na poskytovanie ošetrovateľskej starostlivosti** a **dohoda o poskytovaní zdravotnej starostlivosti v rozsahu ošetrovateľskej starostlivosti**.

Ošetrovateľská starostlivosť je v CSS EDEN realizovaná metódou ošetrovateľského procesu. Priebeh v 5 fázach:

1. **Posudzovanie**
2. **Diagnostika**
3. **Plánovanie**
4. **Realizácia**
5. **Vyhodnotenie**

V CSS EDEN, v súvislosti s poskytovaním ošetrovateľskej starostlivosti, pracujeme so štandardným postupom vydaným Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky podľa § 45 ods. 1 písm. b) Zákona o zdravotnej starostlivosti:

- Komplexný ošetrovateľský manažment pacienta v zariadení sociálnej pomoci
- Komplexný ošetrovateľský manažment pacienta s deficitom sebaobsluhy a sebaopatery.

Tabuľka č. 5 : Základné výkony poskytované sestrou v CSS EDEN

Ošetrovateľská hygiena
Starostlivosť o chorého s permanentným katétrom
Polohovanie pacienta
Výživa bezvládneho pacienta
Výživa pacienta sondou
Očistná klyzma
Kontinuálne sledovanie klinického stavu pacienta (meranie TK, pulzu, dychovej frekvencie, telesnej teploty, príjem a výdaj tekutín, stolice a sledovanie iných funkcií podľa ordinácie lekára), za každé dve hodiny
Odmeranie krvného tlaku, pulzu a teploty
Sledovanie diurézy, za každých 12 hodín
Výmena stomického setu s následnou toaletou pri stómiach
Čistenie a dezinfekcia tracheálnej kanyly
Aplikácia neinjekčnej liečby
Jedna aplikácia kyslíka
Aplikácia terapeutického celotelového zábalu alebo liečivého kúpeľa
Aplikácia liečiva intramuskulárne, subkutánne, intrakutánne
Aplikácia liečiva per os
Príprava a podávanie infúzie
Sledovanie infúzie, za každú hodinu
Ošetrovateľská starostlivosť zameraná na prevenciu dekubitov
Ošetrovanie dekubitu s veľkosťou do 5 cm ² (odstránenie zvyškov masti, odumretých tkanív, toaleta, aplikácia liečiva, preväz)
Ošetrovanie dekubitu s veľkosťou nad 5 cm ² (odstránenie zvyškov masti, odumretých tkanív, toaleta, aplikácia liečiva, preväz)
Preväz rany s veľkosťou do 5 cm ²
Preväz rany s veľkosťou nad 5 cm ²
Ošetrovateľská rehabilitácia, trvanie najviac 30 minút
Odsávanie pacienta
Výšetrenie moču indikátorovým médiom
Odber krvi venepunkciou do jednej striekačky alebo jednej odberovej súpravy
Umelé dýchanie a masáž srdca
Odbery: TT, TN, výter z rekta, odber spúta
Psychosomatická intervencia v terminálnom štádiu života
Kontinuálna starostlivosť o umierajúceho pacienta, za každú hodinu
Konzultácia sestry o jednom pacientovi s ošetrovateľským lekárom
Poskytnutie predlekárskej pomoci pri náhlych stavoch ohrozujúcich život
Verbálna intervencia pri psychosomatických ťažkostiach u pacienta s nádorovým ochorením
Usmernenie spôsobu života pacienta s nádorovým ochorením vzhľadom na jeho zdravotný stav
Ošetrovanie ústnej dutiny u onkologického pacienta alebo u pacienta s imunodeficientným stavom
Kontrola glykémie glukomerom.

Zdroj: Vlastné spracovanie

V CSS EDEN zabezpečujeme a realizujeme pravidelné vzdelávanie v oblasti zdravia zamerané najmä na zmierňovanie dopadov socioekonomických determinantov zdravia, poskytovanie informácií a konzultácií o zdravom životnom štýle a správnych hygienických návykoch a preventívne aktivity zamerané na zachytenie chorôb vo včasnom štádiu predovšetkým prostredníctvom skríningu a to prostredníctvom individuálneho plánovania a aktivizácie klienta skupinovými aktivitami ako sú:

- **prednášky interných zamestnancov** - v roku 2022 sa zameriavali na dodržiavanie zásad hygieny rúk ako prevencia nákaz, prevencia parazitárnych chorôb
- **verbálna intervencia externého lekára** - psychiater MUDr. Vnenčáková zameraná na complianciu, paranoidný syndróm, spánkový režim a podľa potreby
- **účasťou na externých podujatiach** - v apríli 2022 sa prijímatelia sociálnych služieb CSS EDEN zúčastnili ako dobrovoľníci zbierky proti rakovine: Deň narcisov, v mesiaci máj 2022 sa zúčastnili klienti a zamestnanci CSS EDEN charitatívnej akcie Barlatón,
- **pohybové aktivity za merané na zlepšenie pohyblivosti kĺbov a prevenciu kontraktúr realizované fyzioterapeutkou,**
- **kulinoterapia so zameraním na zdravú výživu** – v záhrade pri areáli telocvične pestujú prijímatelia sociálnych služieb bylinky, zeleninu a drobnú ovocie.

V rámci preventívnych aktivít zabezpečujeme prostredníctvom všeobecného lekára MUDr. Iveta Barta pravidelné preventívne prehliadky klientov jedenkrát za 2 roky, prostredníctvom odborných lekárov ako sú urológ, stomatológ, preventívne prehliadky jedenkrát ročne, alebo podľa ordinácie lekára. V CSS EDEN realizujeme preventívne aktivity zamerané na zachytenie chorôb vo včasnom štádiu, predovšetkým prostredníctvom skríningu, ako sú skrining rakoviny hrubého čreva a konečníka.

V CSS EDEN prebieha aj výučba odbornej praxe študentov v externej forme štúdia odborný opatrovateľ. Vyučovanie jednoročného odboru v externej forme štúdia začalo od septembra 2022 v školskom roku 2022-2023. Tento odbor je zaradený do štátneho vzdelávacieho systému. Výučba prebieha večernou formou, v rozsahu minimálne 384 hodín, z toho 224 hodín teoretického vzdelávania a 160 hodín odbornej praxe. Štúdium bude ukončené záverečnou skúškou a absolventi štúdia získajú výučný list. Garantom študijného odboru je PhDr. Mária Kovaľová, PhD. MHA. MBA z Akadémie vzdelávania a výskumu v sociálnych službách v Holíči.

S ošetrovateľskou starostlivosťou je úzko prepojená opatrovateľská starostlivosť. Opatrovateľskú starostlivosť poskytuje opatrovateľ s akreditovaným kurzom opatrovania, v zmysle zákona o sociálnych službách, čo je minimálne požadované vzdelanie.

Ošetrovateľská starostlivosť a opatrovateľská starostlivosť v zariadení sociálnych služieb je poskytovaná v súlade so štandardnými diagnostickými a štandardnými terapeutickými postupmi.

V rámci ošetrovateľskej a opatrovateľskej starostlivosti o prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN, sa využíva aplikácia prvkov **Bazálnej stimulácie®** a to najmä pri prijímateľoch sociálnych služieb, u ktorých je potrebné stimulovať telesnú a duševnú zložku. Aplikácia prvkov Bazálnej stimulácie® umožňuje klientom vnímať vlastnú identitu, pomáha zlepšiť ich komunikáciu s okolím a zvládnuť orientáciu v priestore a čase.

Od roku 2017 CSS EDEN pracuje s konceptom **Bazálnej stimulácie®** ako certifikované pracovisko. V apríli roku 2021 zariadenie úspešne obhájilo certifikát Pracovisko Bazálnej stimulácie®.

V roku 2022 bol Koncept Bazálnej stimulácie® aplikovaný u 17 klientov CSS EDEN. Pri jej aplikácii v rámci ošetrovateľskej a opatrovateľskej starostlivosti sa preškolení zamestnanci v práci s týmto konceptom sústreďujú hlavne na podporu vývoja klientov, ktorí majú krátkodobý alebo dlhodobý deficit v komunikácii alebo v pohybe. Strata schopnosti pohybu a nedostatok podnetov vedie

k senzorickej deprivácii a následne k nedostatočnej vlastnej organizácii siete neurónov. Včasná, individuálna a štrukturovaná ošetrovateľská starostlivosť umožňuje neustály prísun podnetov z okolia i z vlastného tela a tým podporuje vznik nových dendritických spojení medzi neurónmi.

Bazálna stimulácia® rešpektuje rôzne vývojové stupne schopnosti vnímať a východiskovým materiálom pre ošetrovateľské intervencie sú skúsenosti s vlastným telom z obdobia prenatálneho vývoja. Prostredníctvom Bazálnej stimulácie® dostáva prijímateľ sociálnej služby možnosť, aby cítil hranice svojho tela, rozvíjal vlastnú identitu, vnímal okolitý svet, seba samého, a tým čo naj dôstojnejšie a najkvalitnejšie prežíval svoj život.

Odborní zamestnanci využívajú somatické polohy „Múmia“ a „Hniezdo“, ďalej uľudňujúcu a povzbudzujúcu somatickú stimuláciu, masáže stimulujúce dýchanie, vestibulárnu stimuláciu a auditívnu stimuláciu – televíziu, DVD, CD, rádio, komunikáciu, čítanie rozprávok. Taktiež sa zameriavajú na orofaciálnu stimuláciu a taktilno-haptickú stimuláciu.

Odborní zamestnanci CSS EDEN pracujú s konceptom **Validácie podľa Naomi Feil®**. Ide o spôsob komunikácie s klientmi s demenciou. Jej základom je empatické aktívne počúvanie a akceptovanie reality z pohľadu klienta. Úlohou odborného zamestnanca je pomocou tejto metódy pomôcť dezorientovanému seniorovi naplniť jednu z jeho posledných životných úloh – prežiť túto etapu svojho života v pokoji a pripraviť sa na odchod zmierený so svojím okolím. Starý človek na to potrebuje dôveryhodného poslucháča, alebo poslucháčov, ktorí jeho pocity rešpektujú, berú ho vážne, potvrdzujú a veria, že sú pravdivé. Cieľom validácie nie je preto snaha o prinavrátenie do reality ale pomoc pri vyplavení potlačených emócií. V rozmere, v ktorom rastie medzi dezorientovaným a validujúcim pracovníkom dôvera, sa odstraňujú pocity strachu a úzkosti. V konečnom dôsledku je vedomie veľmi dezorientovaného človeka znovu posilňované ľudskými hodnotami a zlepšujú sa aj jeho telesné a sociálne funkcie.

Fyzioterapia – rehabilitácia prijímateľov sociálnych služieb je v zariadení zabezpečovaná:

1. Individuálnou liečebnou telesnou výchovou na lôžku imobilného prijímateľa:

Individuálna telesná výchova pri lôžku prijímateľa sociálnej služby spočíva v pasívnom rozvíčaní dlhodobu ležiacich prijímateľov a v ich správnom polohovaní, čím sa predchádza vzniku dekubitov. U prijímateľov sociálnych služieb s neurodegeneratívnymi ochoreniami, u ktorých je prítomný extrapyramídový syndróm a dominuje svalová stuhnutosť, poruchy postoja a chôdze, tras končatín, aplikuje fyzioterapeut techniky za využitia propriorepcie.

2. Individuálnou liečebnou telesnou výchovou vo fyzioterapeutickej miestnosti mobilných a čiastočne mobilných prijímateľov:

Vo fyzioterapeutickej miestnosti sa využívajú rehabilitačné pomôcky a prístroje, ktoré slúžia na zlepšenie motoriky, zníženie bolestivosti, na zvýšenie svalovej sily a rozsahu pohyblivosti. Fyzioterapeutka pri práci využíva techniky klasickej a reflexnej masáže, mäkké techniky a cvičenie. Prijímateľ sociálnej služby nacvičuje sed, stoj ako i chôdzu. Pri fyzioterapii s prijímateľmi odborný personál využíva rôzne prístroje a pomôcky, akými sú masážne kreslo, masérsky pult, masážne loptičky a iné pomôcky na masírovanie, činky, fit lopty, rebriny, molitanový bazén, posilňovaciu

vežu, stacionárny bicykel, podložky na cvičenie, závesnú hojdačku, bradlový chodník a v neposlednom rade stropný zdvíhací systém slúžiaci na vertikalizáciu imobilných prijímateľov.

3. Skupinová liečebná telovýchova:

Fit lopty slúžia ako pomôcka pri skupinovom cvičení. Prijímateľom sociálnych služieb tieto cvičenia napomáhajú k správne držaniu tela, najmä pri problémoch s chrbticou. K zlepšeniu dýchania u prijímateľov dochádza pomocou dýchacej gymnastiky. Prijímatelia sociálnych služieb sa raz týždenne zúčastňujú metódou relaxácie.

4. Iné fyzioterapeutické metódy:

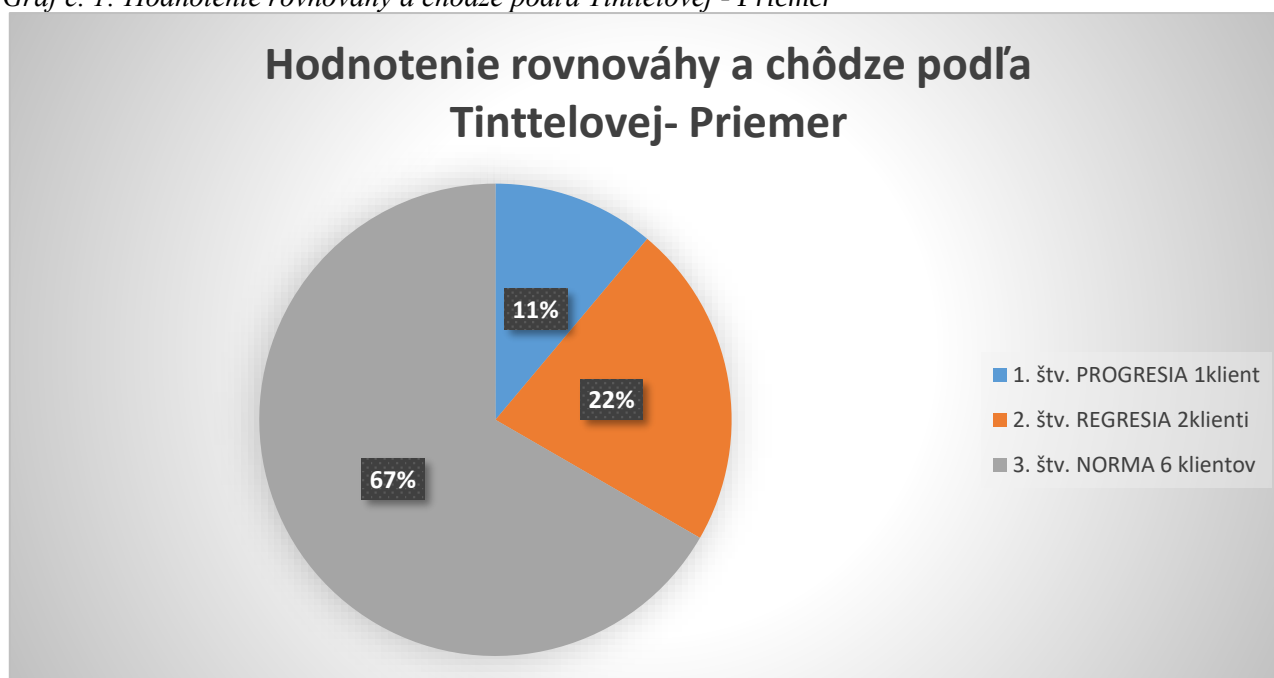
Pomocou uvoľňovacích masáží, techník Bazálnej stimulácie® a aplikovaním suchého tepla, sa navodzuje pocit uvoľnenia svalstva a celkovej relaxácie.

Pri prijímateľoch sociálnych služieb s diagnózami detská mozgová obrna, neurologické porucha a ťažké kombinované poruchy fyzioterapeutka využíva na normalizáciu svalového napätia základy z Bobath konceptu, čo je terapeutický rehabilitačný postup, ktorý vychádza z bežných denných aktivít klienta. Tieto bežné denné aktivity klienta sa cestou komplexnej terapie včleňujú do každodenného života klienta a využitím jeho vlastnej aktivity, rôznych techník a pomôcok sa dosahuje správne prevedenie pohybu.

V zariadení sa v rámci fyzioterapie využíva aj špeciálna Kabatova metóda, ktorá sa uplatňuje hlavne pri klientoch po cievnej mozgovej príhode na zlepšenie pohybu a senzibility.

V závere môžeme zhodnotiť úspešnosť rehabilitácie klientov s organickou poruchou pri ktorých je zvýšené riziko pádu, kde boli použité fyzioterapeutické metódy vyššie spomenuté, ktoré boli zamerané na zlepšenie mobility, rovnováhy a chôdze prijímateľov. Výsledok bol vyhodnotený na základe testov hodnotenia rovnováhy a chôdze podľa Tintelovej. Meranie testov boli porovnávané s odstupom 2 rokov (2021 a 2022). Pri zhodnotení sa ukázalo u 3. štvrtiny prijímateľov ktorý boli testovaný je stav stabilizovaný, 2. štvrtiny prijímateľov je progresii a 1. štvrtina prijímateľov je v regresii.

Graf č. 1: Hodnotenie rovnováhy a chôdze podľa Tinttelovej - Priemer

Zdroj: Vlastné spracovanie

1.5.2 Individuálne plánovanie s programom sociálnej rehabilitácie

Po uplynutí doby adaptácie je v spolupráci s prijímateľom sociálnej služby vytvorený jeho **individuálny plán**, ktorého súčasťou je aj **program sociálnej rehabilitácie**. Obidva plány sa vypracovávajú na obdobie pol roka, po uplynutí ktorého sa vyhodnocujú. Na zostavení a hodnotení plánov sa podieľajú okrem prijímateľa a jeho kľúčového pracovníka aj ostatní odborní zamestnanci, ktorí sú členmi interdisciplinárneho tímu.

Cieľom plánu sociálnej rehabilitácie je udržiavať, podporovať a rozvíjať samostatnosť, nezávislosť a sebestačnosť prijímateľa sociálnej služby počas jeho pobytu v zariadení.

Individuálne psychologické poradenstvo predstavuje proces stretnutia prijímateľa sociálnej služby s psychologičkou zariadenia, ktorej profesionálna asistencia môže prijímateľovi pomôcť pri zvládaní jeho problémov, náročných životných situácií, psychických a somatických problémov. Cieľom je získanie hlbšieho porozumenia o sebe samom a o svojej situácii, ktoré prijímateľovi poskytne informácie dôležité k zlepšeniu schopnosti zvládať vlastný život.

Skupinové psychologické poradenstvo je metóda, ktorá k terapeutickým účelom využíva vzťahy a interakcie medzi členmi skupiny, alebo skupinovú dynamiku. Je vhodná zvlášť v situácii, kedy je problém, s ktorým sa prijímateľ sociálnej služby stretáva, súčasťou širšieho sociálneho kontextu. Skupina ponúka možnosť nazrieť do problému z viacerých uhlov, zvažovať rôzne prístupy a rôzne riešenia. Dokáže motivovať jednotlivca k vysokému nasadeniu, násobiť schopnosti a zručnosti.

V oboch prístupoch, t. j. pri individuálnej aj skupinovej práci s klientmi, kladú psychológovia dôraz na **partnerský prístup** a **spolurozhodovanie**.

Súčasťou **liečebnej a sociálnej rehabilitácie** je aj činnosťná terapia, ktorá je prijímateľom sociálnych služieb ponúkaná prostredníctvom **súboru terapeutických techník** inštruktormi sociálnej rehabilitácie a inštruktormi rozvoja pracovných zručností. Je primárne zameraná na aktivizáciu prijímateľov sociálnych služieb k zmyslupnej činnosti a k nadväzovaniu kontaktov. U časti

prijímateľov sociálnych služieb je zameraná na obnovu pracovných schopností a začlenenia sa do pracovného procesu. Cieľom je dosiahnutie ich samostatnosti v čo najväčšej možnej miere vo všetkých smeroch a oblastiach života. Prijímatelia sociálnych služieb sú chápaní ucelene v ich sociálnom prostredí spolu so somatickými a psychickými zmenami zdravotného stavu.

V CSS EDEN pôsobia dvaja certifikovaní tréneri pamäte, ktorí k svojej práci využívajú metódy - -tréning pamäti a kognitívne tréningy. **Tréning pamäti** je zameraný na aktiváciu a rozšírenie krátkodobej pamäti. Využíva sa hlavne u seniorov a klientov, ktorí majú problémy s pamäťou. Pri tréningoch je často využívaná mnemotechnická metóda LOCI, ktorá je postavená na vytváraní tzv. mentálnej cesty, čo je rad za sebou logicky nasledujúcich predmetov v známom prostredí.

Kognitívne tréningy sú určené pre klientov s poruchami

pamäti, klientov trpiacich Alzheimerov chorobou a inými. Cieľom tohto

tréningu je stimulácia, aktivizácia dlhodobej pamäte, udržanie pozornosti, koncentrácia, podpora komunikácie, hovorenie, porozumenie reči, písanie a čítanie. Náplňou tréningu je koncentračné pohybové cvičenia, cvičenia na udržanie a podporu pozornosti, cvičenie na dlhodobú pamäť.

V rámci **rozvoja pracovných zručností** sú v CSS EDEN veľmi obľúbené práce s drevom a práca v záhrade, s ktorou je

prepojená aj kulinoterapia, nakoľko klienti často pripravujú rôzne kulinárske pochúťky práve zo surovín, ktoré si sami vypievali. V roku 2022 k pestovateľským prácam v záhrade pribudli aj chovateľské práce v podobe chovu sliepok.

Inštruktori sociálnej rehabilitácie a sociálni pracovníci v odbornej spolupráci so psychológom zariadenia a pod terapeutickou externou supervíziou, využívajú v našom zariadení **prvky špecifických terapií v sociálnej rehabilitácii, ako sú prvky arteterapie, artefiletiky, biblioterapie, animoterapie, muzikoterapie a iné.**

Cieľom práce s **prvkami arteterapie** nie je vytvoriť umelecké dielo, ale rozvíjať tvorivosť a spontánny prejav prijímateľov a tiež rozvíjať ich schopnosť komunikovať neverbálnymi cestami. Prínos práce s prvkami arteterapie pre prijímateľov sociálnych služieb v našom zariadení je najmä v možnosti vyjadriť svoje vnútorné prežívanie a možnosť relaxovať tvorením. Napomáha k vytvoreniu pevnejšieho a na pocity dôvery založeného vzťahu medzi prijímateľom a zamestnancami, ktorí prvky arteterapie pri práci s prijímateľmi využívajú. Vznikajú tak hodnotné originálne diela, ktoré zrkadlia ich autenticnosť, silu prežitku, zaujatie, imagináciu. Práca s prvkami arteterapie je využívaná u prijímateľom sociálnych služieb najmä s ochorením DMO, Alzheimerovou demenciou a pri depresívnych stavoch. V podmienkach zariadenia CSS EDEN arteterapeutické techniky vykonávajú vyškolení zamestnanci a psychologička zariadenia.

Artefiletika je koncepcia, ktorá využíva výchovu umením na komplexný rozvoj ľudskej osobnosti po stránke intelektuálnej, emočnej a sociálnej. Ide predovšetkým o ich vhodné prepojenie, ktoré nastáva v procese reflexie a následnom dialógu. V našom zariadení využívame najmä metódu kooperatívneho učenia sa uplatňovaním práce v skupine, individuálne i spoločným riešením úloh, stanovením si rolí v skupine. Prostredníctvom **komunikačnej otvorenosti** sa prijímatelia sociálnych služieb učia vyjadrovať vizuálne obraznými prostriedkami, vnímať, rozpoznávať a používať ich prvky, napríklad línie, tvary, farby. S podporou inštruktora hľadajú a objavujú, ako najlepšie vyjadriť to, čo si myslia, cítia a prežívajú, vnímajú interpretácie druhých, porovnávajú ich so svojimi skúsenosťami.

Artefiletika prebieha v štyroch fázach:

1. **rozohrievacia aktivita – ľadolamky**, hry na navodenie psychickej pohody,
2. **výtvarná aktivita**, ktorá je zameraná na aktuálnu nosnú tému, provokujúcej skupinu k sebareflexii i reflexii,
3. **reflektívny dialóg**, ktorého cieľmi sú:
 - ❖ poskytnúť PSS príležitosť vypovedať o svojich pocitoch a zážitkoch z výrazovej hry,
 - ❖ rozširovať emočný register nielen prostredníctvom zážitku, ale aj prostredníctvom hľadania adekvátneho pomenovania pocitov a porovnaním s pocitmi ostatných,
 - ❖ riešiť problémové situácie,
 - ❖ komunikovať – kultivovane prejavovať emócie, názor, poskytnúť konštruktívnu spätnú väzbu.
4. **uzatvárajúca aktivita**, ktorej funkciou je upokojenie a príprava na prechod do diania mimo artefiletického pôsobenia.

Hlavným cieľom **biblioterapie** je revitalizácia, resocializácia a celkový rozvoj osobnosti. Pri jej základoch stojí presvedčenie, že kniha môže priaznivo ovplyvniť správanie prijímateľov sociálnych služieb. Účelom biblioterapie nie je bojovať priamo s ochorením, ale dopomôcť prijímateľovi sa s ním vyrovnáť. Mala by ho podnietiť a povzbudiť k aktívnemu spôsobu života aj napriek obmedzeniu, ktoré ho postretlo. V zariadení, na žiadosť prijímateľov sociálnych služieb, vznikol biblioterapeutický krúžok, kde majú možnosť diskutovať o prečítaných tituloch a prezentovať vlastné autorské práce.

Animoterapia využíva prítomnosť a kontakt prijímateľov sociálnych služieb so zvieratami na terapeutické, edukačné a motivačné účely. Pri animoterapii sa uplatňuje prirodzene kladný vzťah človeka k zvieratám. V podmienkach CSS EDEN je využívaný každodenný kontakt klientov s vtáctvom, ktoré je priamo chované vo voliére pri budove zariadenia. V roku 2022 pribudol kontakt s zvieratami v podobe chovu sliepok.

Využívaním **prvkom muzikoterapie** pri práci s prijímateľmi sociálnych služieb je pomocou zvukov priaznivo ovplyvňovaný ich **psychický** a fyzický stav. Tóny a ich spájanie do celkov podľa istých hudobných a psychických zákonitostí sú neverbálnym komunikačným a relaxačným médium, ktoré nesú v sebe informácie s diagnostickým a terapeutickým významom.

Kulinoterapia je terapia varením a je to jedna z alternatívnych pracovných terapií a zároveň aj forma reminiscenčnej terapie. Prostredníctvom varenia, pečenia a pripravovania rôznych jedál si prijímatelia sociálnych služieb pripomínajú a oživujú minulé zážitky aj prostredníctvom rôznych predmetov, ktorými sú vybavené kuchynky, špeciálne určené na vykonávanie kulinoterapie. Pri mladších vekových kategóriách sa využíva táto metóda ako prostriedok k postupnému osamostatňovaniu a zvyšovaniu sebavedomia.

Relaxácie a relaxačné techniky sú vhodné pri zvládaní úzkosti a pri predchádzaní depresívnych stavov prijímateľov sociálnych služieb. Metódou relaxácie je rovnako možné pozitívne ovplyvňovať mnohé zdravotné problémy prijímateľov. V hlbokom relaxačnom stave sa dáva do pohybu aj samoliečiaci proces u prijímateľa sociálnych služieb.

Edukácie sú techniky, ktorých cieľom je vybaviť prijímateľov sociálnych služieb adekvátnym množstvom poznatkov, zručností a návykov tak, aby boli schopní zapojiť sa do spoločenského života a žiť im primeraný kvalitný život. Odborní zamestnanci sa zameriavajú najmä na edukáciu v oblasti ľudských práv a slobôd, prejavy a obmedzenia vlastného ochorenia, na prevenciu sociálno-patologických javov, ako je fajčenie, alkoholizmus, užívanie rôznych návykových látok, prevenciu šikanovania a agresivity.

Snoezelen MSE je multifunkčná metóda, ktorá sa realizuje v obzvlášť príjemnom a upravenom prostredí pomocou svetelných a zvukových prvkov, vôní a hudby, pričom jej cieľom je vyvolanie zmyslových pocitov. Je určená najmä pre osoby s vývinovými poruchami, s mentálnym, telesným alebo viacnásobným postihnutím, s poruchou autistického spektra, poruchami správania a učenia, s psychickými poruchami, traumatickým poranením mozgu a pre ľudí s demenciou.

V CSS EDEN pracujú dvaja certifikovaní zamestnanci s psychoterapeutickou metódou využívajúcou biologickú spätnú väzbu **BIOFEEDBACK** a **NEUROFEEDBACK**.

Biofeedback je použitie prístrojovej techniky na zobrazenie psychofyziológických procesov, ktoré si jedinec obvykle neuvedomuje, a ktoré môže dostať pod vôľovú kontrolu. Meranie psychofyziológických funkcií predstavuje objektívny pohľad na činnosť nervového systému, hlavne jeho autonómnej časti, ktorá je najviac ovplyvnená záťažou a stresom. Tento stres aktivizuje sympatickú vetvu autonómneho nervového systému, čo dlhodobo vedie k podráždenosti, plytkému a rýchlemu dýchaniu, problémom s trávením, napätiu svalov, únave, bolesti hlavy, poteniu, chladným končatinám... Pomocou moderného biofeedbackového prístroja sa odmerávajú fyziologické veličiny ako sú dýchanie, pulz, teplota, kožná vodivosť a svalové napätie v reálnom čase, zistí sa stresový profil klienta, teda zhodnotí sa jeho typický vzorec reaktivity počas stresu a zotavenie sa po strese a tréningom sa jeho účinok minimalizuje.

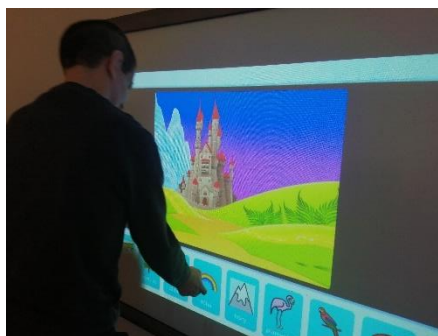
EEG biofeedback, označovaný tiež ako neurofeedback, je psychologicko-medicínska metóda, ktorá umožňuje reguláciu mozgovej aktivity pomocou špeciálneho počítačového programu. Mozgová aktivita sa zobrazuje do parametrov počítačovej hry, ktoré podávajú spätnú informáciu o aktuálnom ladení či rozladení mozgových vln. Žiaduca aktivita mozgu je posilňovaná tak dlho, kým si klient spôsob regulácie zapamätá a osvojí. Inak povedané, takto je možné jednoduchou a hravou formou ovládať svoje zdravie a výkony pomocou signálov z vlastného tela. Metóda je v súčasnosti rozšírená po celom svete a využíva sa pre široký okruh problémov.

Pri tréningu nejde len o použitie prístrojovej metódy, ale o komplexný a individuálny prístup ku každému klientovi, vrátane jeho edukácie a priebežného prispôbovania tréningových cieľov podľa dosiahnutých výsledkov. Tréning je preto realizovaný individuálne a vždy vychádza zo základného posúdenia každého klienta. Jedno sedenie trvá približne 40 – 50 minút. Počet tréningov je individuálny, závisí na celi, ktorý je potrebné dosiahnuť, na závažnosti problému, či na veku.

V roku 2022 bolo realizovaných:

- 11 posúdení celkového stresového profilu,
- 17 tréningov dýchania (rýchlosť dýchania, zmena pomeru abdominálneho a hrudného dýchania),
- 10 tréningov kožnej vodivosti,
- 32 tréningov HRV – variability srdcovej frekvencie,
- 13 tréningov EMG – svalového napätia,
- 10 tréningov teploty.

Augmentatívna a alternatívna komunikácia (AAK) je metóda, ktorá sa pokúša kompenzovať (dočasne alebo natrvalo) poškodenie alebo handicap osobám s ťažko narušenou komunikačnou schopnosťou, predovšetkým u klientov s ťažkým telesným, mentálnym alebo kombinovaným postihnutím. Podporuje existujúce, ale nepostačujúce komunikačné schopnosti, a to hovorenej, písanej, alebo vo forme gest.

V CSS EDEN je využívaný IT systém AAK **GRID 3/SK**, čo je komplexné softvérové riešenie AAK v slovenskom jazyku. Tento IT systém obsahuje funkcie a vlastnosti umožňujúce premenu textu a symbolov do reči, čím umožňuje prijímateľovi sociálnej služby komunikovať s okolím pomocou hlasového výstupu. Tento program je možné využívať aj pre rozvoj kognitívnych funkcií, nakoľko umožňuje aj interaktívne učenie. Tento program je využívaný u klientov, u ktorých v dôsledku zdravotného postihnutia došlo ku komunikačnej poruche a nie sú schopní komunikovať hovorenou rečou alebo hovoria len vo veľmi obmedzenej miere.

Prijímateľom sociálnych služieb zariadenie ponúka okrem vyššie uvedených terapií aj rôzne voľnočasové aktivity podľa ich individuálnych záujmov. Ide hlavne o športové aktivity, ako je futbal, florbal, plávanie, bicyklovanie.

2. Prevádzkové podmienky poskytovania sociálnych služieb

V roku 2022 sa upokojila celosvetová pandemická situácia a Centrum sociálnych EDEN tak ako v časoch pred pandémiou, sa zameralo na skvalitňovanie a rozširovanie svojich služieb. Nadálej však bola venovaná zvýšená pozornosť na ochranu zdravia a preventívne opatrenia. Zo štátnych hmotných rezerv SR boli zariadeniu distribuované prostredníctvom zriaďovateľa ochranné pracovné pomôcky, dezinfekčné prostriedky, antigénové testy.

MPSVR SR nám boli schválené finančné prostriedky na zabezpečenie potrieb:

- **Dotácia na infekčný príplatok zamestnancom zariadenia za prácu v karanténe** – finančné prostriedky boli zariadeniu poskytnuté dvakrát a to vo výške **11 340 Eur** pre 28 zamestnancov, ktorí vykonávali pracovnú činnosť počas karantény/izolácie v zariadení v bezprostrednom kontakte s klientmi s ochorením Covid-19 v izolácii v období od 5.2.2022 do 9.3.2022, a druhýkrát vo výške **6 480 Eur** pre 16 zamestnancov, ktorí vykonávali pracovné činnosti počas karantény/izolácie v zariadení v bezprostrednom kontakte s klientmi pozitívnymi na prítomnosť ochorenia Covid-19 v období od 19.7.2022 do 27.7.2022. Za vykonanú prácu v karanténe bol každému z týchto zamestnancov vyplatený infekčný príplatok v sume 405 Eur.
- **Dotácia na energie** – vzhľadom na mimoriadnu situáciu v súvislosti s ozbrojeným konfliktom na Ukrajine a, aj s týmto ozbrojeným konfliktom súvisiacimi dôsledkami na ekonomiku a extrémny nárast cien energií, najmä elektrickej energie a plynu, bola zariadeniu poskytnutá jednorázová dotácia na energie, ktorá bola účelovo určená na čiastočnú, resp. úplnú úhradu prevádzkových nákladov na energie súvisiace s poskytovaním sociálnej služby. Poukázaná suma vo výške **11 745 Eur** bola použitá na čiastočnú úhradu elektrickej energie a plynu.
- **Dotácia v rámci inflačnej pomoci** – bola poskytnutá zo štátneho rozpočtu na podporu humanitárnej pomoci, jednalo sa jednorázovú dotáciu na účely čiastočnej úhrady zvýšených prevádzkových nákladov u poskytovateľov vybraných druhov sociálnych služieb, ktoré preukázateľne vznikli v dôsledku nárastu miery inflácie. Poukázaná suma vo výške **29 160 Eur** bola použitá na čiastočnú úhradu vody, plynu a zabezpečenia stravovania pre zamestnancov.

CSS EDEN sa zapojilo do **Grantového programu Opora 2022 Nadácie SPP**, z ktorého sa podarilo získať finančný príspevok vo výške **1 000 Eur**. Finančný príspevok bol použitý na zakúpenie **interaktívnej tabule s dataprojektorom** pre konkrétneho prijímateľa sociálnej služby, ktorá pomáha realizovať individuálne aj skupinové aktivity vedúce k väčšej interakcii klienta s inými klientmi a rozvoja jeho sociálnych zručností, vrátane komunikácie a porozumenia sociálnemu kontextu. Celková suma interaktívnej tabule bola **1 158 Eur**, z toho 1 000 Eur poskytla Nadácia SPP a zvyšná suma bola doplatená z vlastných zdrojov.

Z prostriedkov zriaďovateľa Žilinského samosprávneho kraja bola do zariadenia zakúpená špeciálna „**Výškovonastaviteľná vaňa s hydromasážou a dezinfekciou**“, ktorá slúži na zaistenie hygienickej starostlivosti a komfortu prijímateľovi sociálnej služby a zároveň znižuje

preťaženie opatrovateľského personálu. Celková cena vane bola **17 175,60 Eur**, z toho 17 100 Eur poskytol zriaďovateľ a zvyšná suma bola doplatená z vlastných zdrojov.

V rámci skvalitnenia poskytovaných služieb sa zariadeniu podarilo **zrekonštruovať kúpeľňu** na treťom nadzemnom podlaží za účelom umiestnenia špeciálnej Výškovonastaviteľnej vane s hydromasážou a dezinfekciou. Rekonštrukciu kúpeľne realizovala firma RENKO Ľudovít, ktorá bola financovaná z bežných prostriedkov organizácie v sume **5 401,04 Eur**.

Z vlastných zdrojov si zariadenie zabezpečilo nové **motorové vozidlo s termoizolačnou vložkou na dovoz stravy** v sume **27 600 Eur**. Vozidlo bolo zakúpené na dovoz stravy v nasledujúcom roku, nakoľko z dôvodu zmeny dodávateľa stravy pre prijímateľov sociálnej služby bolo nutné zabezpečiť vlastnú dopravu stravy.

Na zabezpečenie chodu prevádzky počas celého roka CSS EDEN disponovalo s financiami z bežných prostriedkov. V dodávateľsko-odberateľských

vzťahoch zariadenie pracovalo na základe prieskumu trhu, prípadne z už uzatvorených rámcových zmlúv centrálne vysúťažených komodít zriaďovateľom.

Verejným obstarávaním zariadenie uzatvorilo Rámcovú dohodu o poskytovaní služieb stravovania s dodávateľom LPJ-GASTRO, s.r.o..

3. Štruktúra prijímateľov sociálnych služieb

CSS EDEN za obdobie od 1. januára 2022 do 31. decembra 2022 prijalo 7 nových prijímateľov sociálnych služieb. Z uvedeného počtu novoprijatých prijímateľov boli 3 prijímatelia sociálnych služieb prijatí do domova sociálnych služieb a 4 prijímatelia sociálnych služieb do špecializovaného zariadenia.

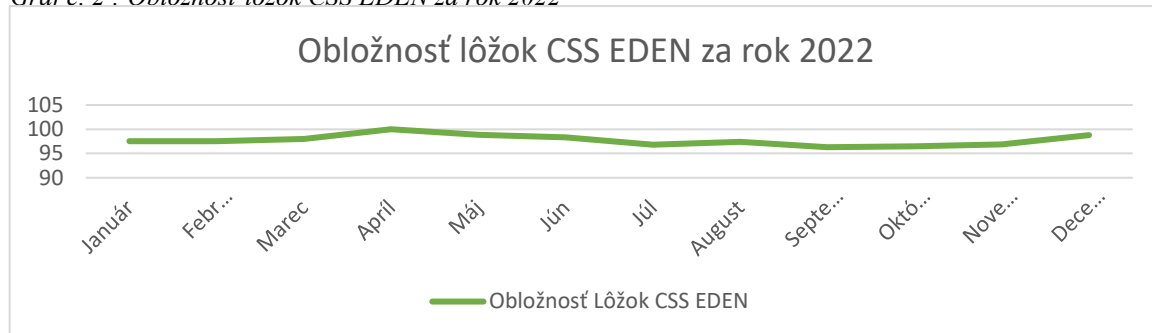
Z celkového počtu 80 prijímateľov sociálnych služieb k 31. decembru 2022 bolo v domove sociálnych služieb umiestnených 41 mužov a v špecializovanom zariadení 39 mužov.

Tabuľka č. 6. : Obložnosť lôžok CSS EDEN za rok 2022

Mesiac	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Počet klientov	79,00	79,00	79,39	81,00	80,06	79,63	78,42	78,90	78,00	78,16	78,47	80,00
Kapacita	81,00	81,00	81,00	81,00	81,00	81,00	81,00	81,00	81,00	81,00	81,00	81,00
Obložnosť (%)	97,53	97,53	98,01	100,00	98,85	98,31	96,81	97,41	96,30	96,50	96,87	98,77

Zdroj: Vlastné spravovanie

Graf č. 2 : Obložnosť lôžok CSS EDEN za rok 2022

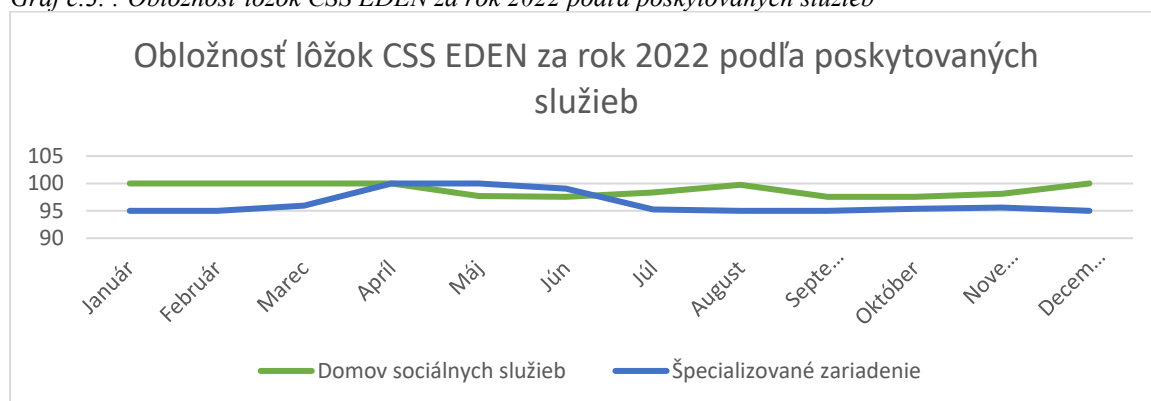
Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka č. 7. : Obložnosť lôžok CSS EDEN za rok 2022 podľa poskytovaných služieb

Mesiac	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Počet klientov	41,00	41,00	41,00	41,00	40,06	40,00	40,32	40,90	40,00	40,00	40,23	41,00
Domov sociálnych služieb - kapacita	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00
Obložnosť (%)	100,00	100,00	100,00	100,00	97,72	97,56	98,35	99,76	97,56	97,56	98,13	100,00
Počet klientov	38,00	38,00	38,39	40,00	40,00	39,63	38,10	38,00	38,00	38,16	38,23	39,00
Špecializované zariadenie - kapacita	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00
Obložnosť (%)	95,00	95,00	95,97	100,00	100,00	99,08	95,24	95,00	95,00	95,40	95,58	97,50

Zdroj: Vlastné spracovanie

Graf č.3. : Obložnosť lôžok CSS EDEN za rok 2022 podľa poskytovaných služieb

Zdroj: Vlastné spracovanie

Počas roka 2022 bolo poskytovanie sociálnych služieb v CSS EDEN ukončené šiestim prijímateľom sociálnych služieb, z toho štyrom z dôvodu úmrtia a dvom na vlastnú žiadosť. Z tohto počtu prijímateľov sociálnych služieb, ktorým bolo v roku 2022 ukončené poskytovanie sociálnej služby, boli traja z domova sociálnych služieb a traja zo špecializovaného zariadenia.

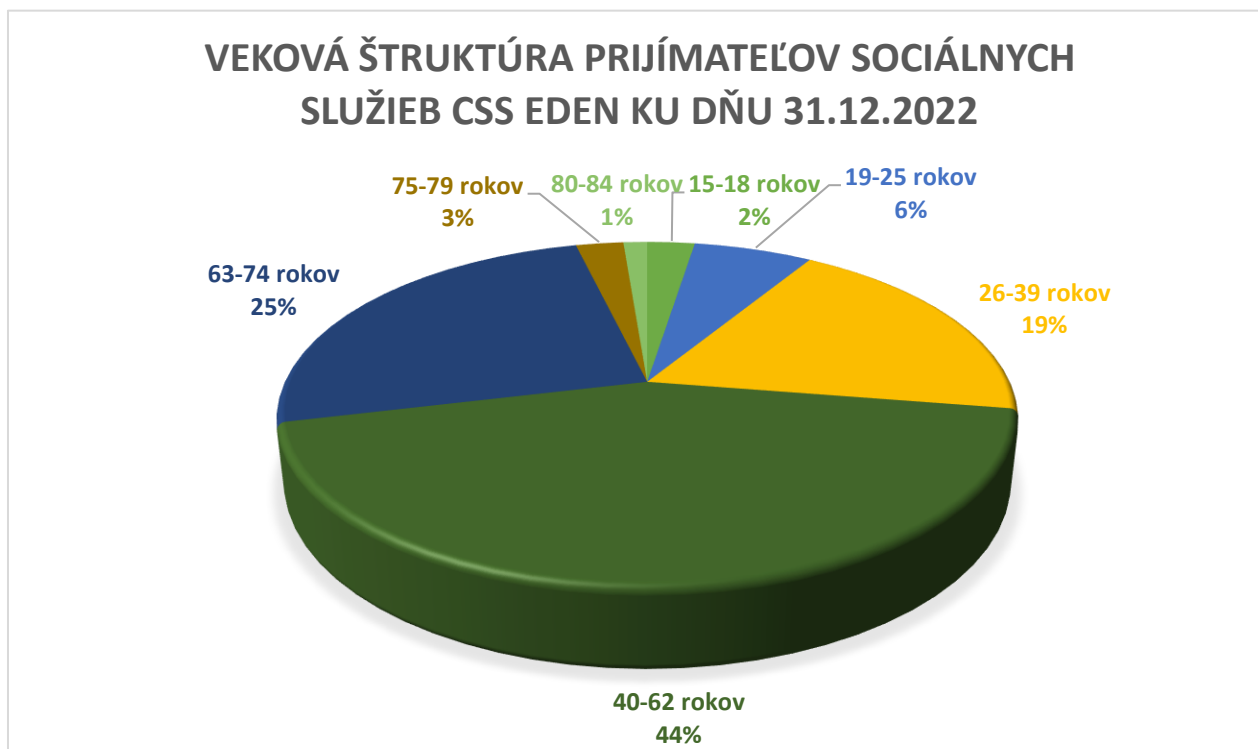
Cieľovou skupinou prijímateľov sociálnych služieb v CSS EDEN sú dospelé fyzické osoby všetkých vekových kategórií – prijímatelia, ktorí vzhľadom na svoj zdravotný stav potrebujú pomoc, podporu, starostlivosť a dohľad takou formou a v druhu sociálnej služby, ktorú poskytuje zariadenie. Veková štruktúra prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN ku dňu 31.12.2022 bola od 18 rokov do 80 rokov. Vekový priemer prijímateľov sociálnych služieb ku koncu roka 2022 bol v domove sociálnych služieb 45,5 rokov, v špecializovanom zariadení 58,3 roka a celkovo v CSS EDEN 51,7 rokov.

Tabuľka č. 8 : Veková štruktúra prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN ku dňu 31.12.2022

	DSS	ŠZ	spolu
15-18 rokov	2	0	2
19-25 rokov	3	2	5
26-39 rokov	12	3	15
40-62 rokov	18	17	35
63-74 rokov	6	14	20
75-79 rokov	0	2	2
80-84 rokov	0	1	1
85-89 rokov	0	0	0
nad 90 rokov	0	0	0

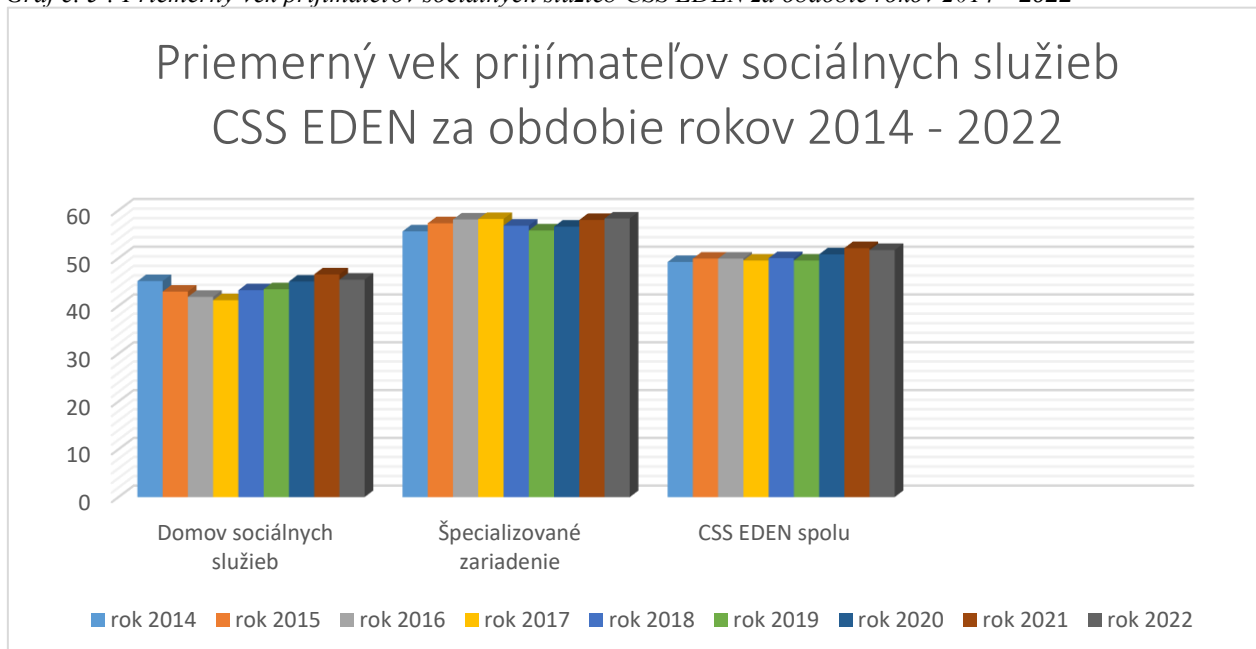
Zdroj: Vlastné spracovanie

Graf č. 4 : Veková štruktúra prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN ku dňu 31.12.2022

Zdroj: Vlastné spracovanie

Graf č. 5 : Priemerný vek prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN za obdobie rokov 2014 - 2022

Zdroj: Vlastné spracovanie

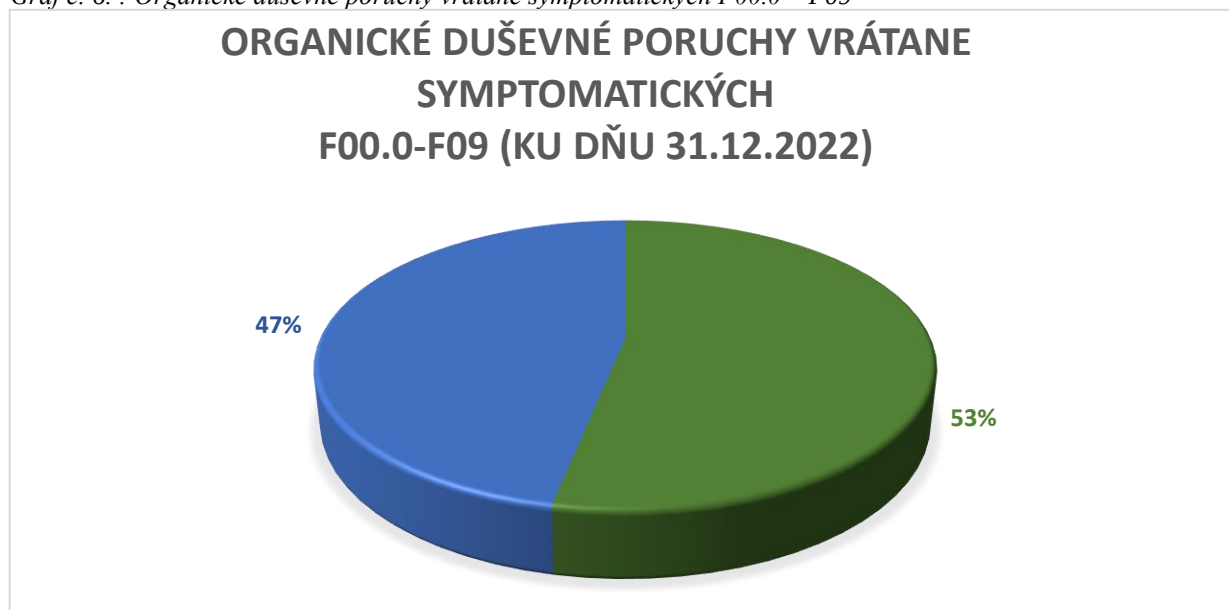
Pomerne výraznú skupinu prijímateľov sociálnych služieb tvoria prijímatelia sociálnych služieb s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony alebo prijímatelia sociálnych služieb, ktorí sú úplne pozbavení spôsobilosti na právne úkony. Takýto zásah do práv prijímateľov sociálnych služieb

nesmie byť chápaný ako možnosť rozhodovať za nich vo všetkých sférach života, ale ako nástroj na ochranu práv a právom chránených záujmov prijímateľov sociálnych služieb v súvislosti s ich telesným, duševným a mentálnym handicapom. Aj prijímatelia sociálnych služieb pozbavení spôsobilosti na právne úkony disponujú spôsobilosťami v rôznych sférach života, preto sú podporovaní v rozhodovaní vo veciach bežného života, vo vyjadrovaní svojho názoru a pokiaľ je to možné vzhľadom k zdravotnému stavu, aj v podávaní žiadostí o prinavrátenie spôsobilosti na právne úkony v rámci sociálneho poradenstva.

Na úseku zdravotno-opatrovateľskej starostlivosti je zabezpečovaná ošetrovateľská a opatrovateľská starostlivosť o prijímateľov sociálnych služieb s viacnásobnými ochoreniami a postihnutiami. Dochádza k prelínaniu sa viacerých ochorení a postihnutí a preto sú vybrané najčastejšie sa vyskytujúce psychiatrické a neurologické diagnózy v zariadení CSS EDEN (podľa Medzinárodnej klasifikácie chorôb) na porovnanie ich výskytu oproti ostatným ochoreniam a postihnutiam v zariadení.

Medzi veľkú skupinu postihnutí vyskytujúcu sa u prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN patrí skupina diagnóz zahrnutých do Organických duševných porúch vrátane symptomatických, označené podľa Medzinárodnej klasifikácie chorôb F00.0-F09.

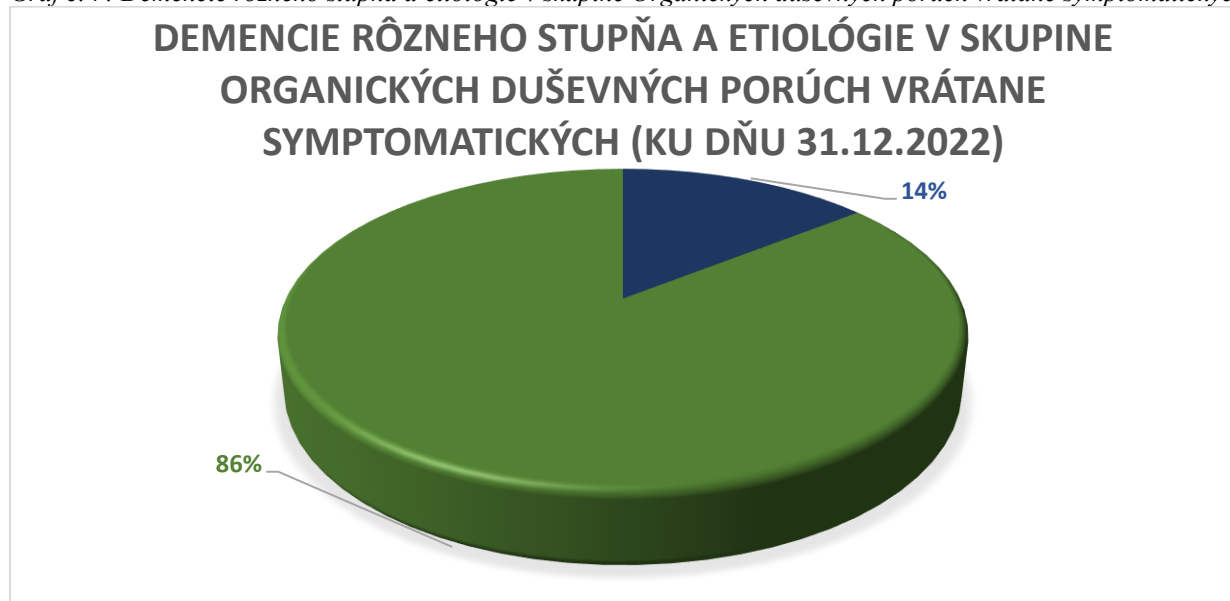
Graf č. 6. : Organické duševné poruchy vrátane symptomatických F00.0 – F09

Zdroj: Vlastné spracovanie

Medzi často sa vyskytujúce diagnózy v rámci Organických duševných porúch vrátane symptomatických v CSS EDEN sú demencie rôzneho stupňa a etiológie, označené podľa Medzinárodnej klasifikácie chorôb F00.0-F03.

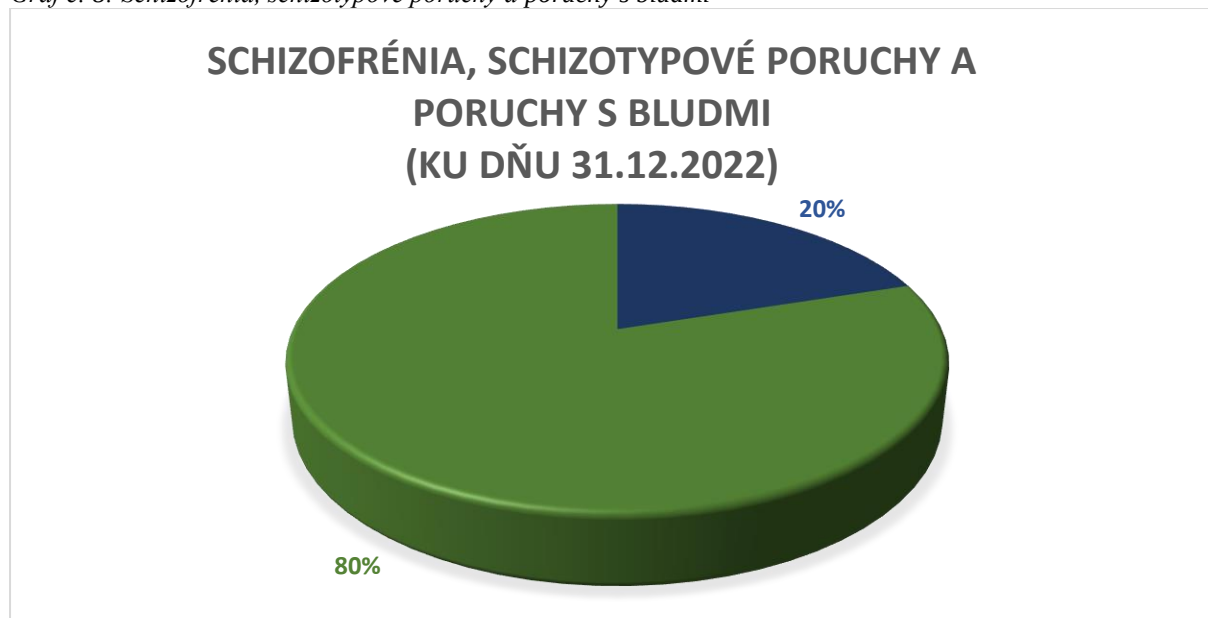
Graf č. 7: Demencie rôzneho stupňa a etiológie v skupine Organických duševných porúch vrátane symptomatických

Zdroj: Vlastné spracovanie

Medzi najčastejšie sa vyskytujúce psychické poruchy medzi prijímateľmi sociálnych služieb CSS EDEN patrí skupina diagnóz Schizofrénia, schizotypové poruchy a poruchy s bludmi, označenie podľa Medzinárodnej klasifikácie chorôb F20.0-F29.

Graf č. 8: Schizofrénia, schizotypové poruchy a poruchy s bludmi

Zdroj: Vlastné spracovanie

Poslednou počtom výraznejšou skupinou postihnutí vyskytujúcich sa medzi prijímateľmi sociálnych služieb CSS EDEN je Duševná zaostalosť, označenie podľa Medzinárodnej klasifikácie chorôb F70.0-F79.

Graf č. 9: Duševná zaostalosť

Zdroj: Vlastné spracovanie

4. Personálne podmienky a organizačná štruktúra poskytovateľa sociálnych služieb

CSS EDEN plní kritériá v zmysle zákona o sociálnych službách a zákona o inšpekcii v sociálnych službách.

Personál CSS EDEN je vyškolený v oblasti základných ľudských práv a aktívne ich aplikuje pri poskytovaní sociálnej služby:

- CSS EDEN postupuje v zmysle prijatého procesu implementácie základných ľudských práv a slobôd, zabezpečuje dostupnosť determinujúcej dokumentácie pre zamestnancov aj prijímateľov sociálnych služieb v zariadení a priebežne aktualizuje dokument o určení opatrení pre dodržiavanie ľudských práv a slobôd.
- Školenia zamestnancov k postupom, pravidlám a podmienkam dodržiavania základných ľudských práv a slobôd sú súčasťou adaptačného procesu novoprijatého zamestnanca. S Etickým kódexom je zamestnanec oboznámený pri uzatváraní pracovnej zmluvy a je aj súčasťou interného školenia realizovaného psychológom zariadenia. V roku 2022 si interným školením prešlo **6 zamestnancov**, externým školením **3 zamestnanci**. ***Téma dodržiavania základných ľudských práv a slobôd v špecifických podmienkach poskytovateľa sociálnych služieb s ohľadom na konkrétne individuálne prípady bola aj v roku 2022 súčasťou pravidelných supervíznych stretnutí.***

Centrum sociálnych služieb EDEN má vypracovanú štruktúru zamestnancov a počet pracovných miest, ktorý zodpovedá strategickej vízii, poslaniu a cieľu organizácie, druhu poskytovaných služieb a z toho vyplývajúcich odborných, obslužných a ďalších činností, počtu a štruktúre prijímateľov sociálnych služieb.

Kvalifikačné požiadavky na zamestnancov zariadenia, ich povinnosti a kompetencie sú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, aby zamestnanci boli schopní zabezpečiť naplnenie individuálnych potrieb prijímateľov sociálnych služieb.

V roku 2022 v zariadení zabezpečovalo odborné a prevádzkové činnosti 53 zamestnancov, z toho 44 žien a 9 mužov. Poskytovateľ neprekročil maximálny počet prijímateľov sociálnych služieb na jedného zamestnanca a dodržal minimálny percentuálny podiel odborných zamestnancov na celkovom počte zamestnancov. K 31.12.2022 bolo v CSS EDEN zamestnaných 53 zamestnancov a 80 prijímateľov sociálnych služieb.

Výkon práce a odmeňovanie zamestnancov domova sociálnych služieb a špecializovaného zariadenia sa riadi príslušnými ustanoveniami zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov, zákonom č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme a zákonom č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov.

Členenie zamestnancov podľa funkcií upravuje Organizačný poriadok a Organizačná štruktúra zariadenia. CSS EDEN sa organizačne člení na 5 úsekov, ktoré riadia vedúci úsekov.

V roku 2021 rekondičný pobyt absolvovali 9 zamestnanci v Kúpeľoch Sklené Teplice v celkovej cene 2 307 Eur (cena na jedného zamestnanca 256,33 Eur/ 6 nocí). Zamestnanci taktiež využili aj možnosť zúčastniť sa na rekreačných pobytoch v celkovej sume 4 465,05Eur / 21 osôb.

V zariadení CSS EDEN pracovali v roku 2022 1 zamestnanec ZŤP a 2 zamestnanci poberali invalidný dôchodok.

Tabuľka č. 9: Štruktúra zamestnancov CSS EDEN ku dňu 31.12.2022

Riaditeľ CSS EDEN		1	1
Úsek riaditeľ'a	4	Manažér kvality v sociálnych službách	1
		Psychológ	2
		Vodič – údržbár	1
Ekonomický úsek	3	Ekonom	1
		Personalista, manažér pre ekonomiku a projekty	1
		Mzdár-hodpodár	1
Úsek sociálnych služieb	9	Sociálny pracovník – koordinátor	1
		Sociálny pracovník	2
		Vedúca inštruktorka sociálnej rehabilitácie	1
		Inštruktor sociálnej rehabilitácie	3
		Inštruktor rozvoja pracovných zručností	1
		Vodič-údržbár/Inštruktor rozvoja pracovný zručností	1
Úsek zdravotno-opatrovateľ'skej starostlivosti	27	Vedúca sestra	1
		Sestra	5
		Praktická sestra	4
		Fyzioterapeut	1
		Vedúca opatrovateľ'ka	1
		Opatrovateľ	15
Hygienicko-prevádzkový úsek	9	Denná sestra	1
		Upratovačka	4
		Pomocná sila vo výdajni jedál	2
		Zamestnanec pracovne	2

Zdroj: Vlastné spracovanie

CSS EDEN prijíma a zaškoľuje zamestnancov v súlade so všeobecnými právnymi predpismi a rozhodujúcim kritériom pre výber na danú pracovnú pozíciu je odborná kvalifikovanosť a osobnostné predpoklady zamestnanca.

V priebehu roka 2022 zariadenie postupne prijalo do pracovného pomeru 12 zamestnancov z toho 2 zamestnankyne na zastupovanie počas čerpania rodičovskej dovolenky a 1 zamestnanca na zastupovanie počas dlhodobej PN.

V roku 2022 CSS EDEN ukončilo pracovný pomer s 15 zamestnancami :

- s 8 zamestnancami bol ukončený pracovný pomer dohodou,
- s 5 zamestnancami bol ukončený pracovný pomer v skúšobnej dobe,
- 2 zamestnanci ukončili pracovný pomer dohodnutý na dobu určitú.

Adaptačný proces nových zamestnancov

Počas adaptačného procesu je poskytované novým zamestnancom zaškoľovanie v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a je vypracovaný individuálny plán zaškolenia a

adaptačného procesu, jeho priebežné a záverečné hodnotenie. Vedúci zamestnanec prideluje novoprijatému zamestnancovi skúseného zamestnanca, ktorý ho v tomto procese sprevádza. Výsledkom hodnotenia adaptačného procesu je rozhodnutie o zotrvaní zamestnanca v pracovnom pomere po skúšobnej dobe, rozhodnutie o prípadnom predĺžení zaškoľovacieho procesu alebo o ukončení pracovného pomeru s novoprijatým zamestnancom. V roku 2022 bolo výsledkom hodnotenia adaptačného procesu vedúcimi pracovníkmi zotrvanie 6 zamestnancov po skúšobnej dobe v pracovnom pomere na dobu určitú a ukončenie pracovného pomeru v skúšobnej lehote s 5 zamestnancami.

CSS EDEN realizuje v súlade so stanovenými cieľmi a poslaním organizácie zvyšovanie odbornej spôsobilosti zamestnancov. Na základe ročného plánu vzdelávania v roku 2022 zamestnanci absolvovali vzdelávanie na základe:

- legislatívnej požiadavky/periodickej potreby a zmeny legislatívy,
- požiadavky vyplývajúcej z odborných postupov,
- plnenie strategického cieľa,
- plnenia požiadavky zamestnanca/osobného cieľa,
- ostatné vzdelávanie vyplývajúce zo zavedenia nových pracovných postupov a požiadaviek zriaďovateľa.

Tabuľka č. 10 : Prehľad vzdelávania zamestnancov CSS EDEN v roku 2022

	Názov školenia	Počet preškolených zamestnancov	Poznámka
Na základe legislatívnej požiadavky/periodickej potreby a zmeny legislatívy	Zmeny v zmysle novely Zákazky s nízkou hodnotou, súhrnné správy, výnimky zo ZVO	1	
	Novela zákona o verejnom obstarávaní	1	
	Novela zákonníka práce v praxi od 1.11.2022	1	
	Ročné zúčtovanie preddavkov na daň z príjmov zo závislej činnosti	1	
	Zdaňovanie príspevkových organizácií	1	
	Nové trendy a moderná správa registratúry a archívnych dokumentov v roku 2022	1	
	Informačný systém MPSVaR IS SOS	4	
	Špecializačný vzdelávací program – sociálna posudková činnosť	2	V rámci NP PROFI II v roku 2022 absolvované 65 hodín z 200hodín.....
	Školenie BOZP a PO	52	
	Obsluha nízkotlakovej plynovej kotolne	2	

	Školenie CO	45	
	Ochrana osobných údajov	35	
	Školenie HACCP	29	
	Delegovaná preskripcia V ZSS	1	
	Povinné zverejňovanie zmlúv v zmysle Zákona č.211/2000 Z.z.	1	
Na základe požiadavky vyplývajúcej z odborných postupov	Opatrovateľský proces	3	
	Sociálna rehabilitácia	4	
	Bezpečnostné a generalistické riziká	3	
	Opatrovateľský proces	3	
	Riziká v opatrovateľskom procese	2	
	Riziká v sociálnej rehabilitácii	3	
	Riziká v ošetrovateľskom procese	10	
	Krízový manažment v sociálnych službách	1	
	Kinestetika – opatrovanie a ošetrovanie bez námahy	1	
	Základný kurz bazálnej stimulácie	4	
	Sprevádzanie umierajúcich	10	1 blok zo 4 blokov
	Program TEACH a práca s problémovým správaním	3	
	Poruchy autistického spektra od definície autizmu – k súčasnému vnímaniu neurodiverzity	1	
	Ľudské práva	3	
	Dôstojnosť, zmysluplnosť a inakosť v modernej spoločnosti	1	
	Senzorická integrácia ako podporný nástroj začleňovania detí a dospelých so zdravotným znevýhodnením	1	
	Ako vytvárať inkluzívne prostredie	1	
	Kurz 1. pomoci	12	
Na základe plnenia strategického cieľa zariadenia	Manažment dobrovoľníkov a dobrovoľníčok	1	
	Dobrovoľníctvo medzi seniormi	4	
Na základe požiadavky zamestnanca, osobných cieľov	Strategické a projektové myslenie	6	
	Biznis a etiketa v práci	3	
	Efektívna prezentácia a vystupovanie na verejnosti	3	
	Príprava úspešnej žiadosti o grant	1	

	VO pre začiatočníkov a mierne pokročilých	1	
Ostatné vzdelávanie vyplývajúce zo zavedenia nových pracovných postupov a požiadaviek zriaďovateľa	Školenie k zberu dát k energetickým auditom	2	
	Ekonomicky oprávnené náklady a výročná správa poskytovateľa soc. služieb	2	
	Registratúrny poriadok Fabasoft	1	
	Strategický manažment	1	
	Personálny manažment a efektívne riadenie	1	
	Organizačná kultúra	1	
	Manažérska komunikácia	1	
	Školenie Hagleitner Hygiene Slovensko	32	

Zdroj: Vlastné spracovanie

Zamestnanci zariadenia sa zúčastnili aj konferencií na témy:

- Inteligentný a lepší Žilinský samosprávny kraj,
- Sociofórum 2022,
- Zabezpečenie kvality v čase krízy, ktorú usporiadala Akadémia vzdelávania a výskumu v sociálnych službách, konferencia sa konala na úrade Žilinského samosprávneho kraja a v rámci kategórie Inovatívny poskytovateľ sociálnych služieb bola ocenená aj zamestnankyňa CSS EDEN **Mgr. Jana Odskočová**, ktorá pracuje na pozícii vedúcej sestry.

Supervízia v CSS EDEN prebiehala v roku 2022 podľa Komplexného plánu supervízie v súlade s programom a cieľmi externej a internej supervízie.

Poskytovateľom internej supervízie je Zuzana Ševčíková, PhD., ktorá absolvovala akreditovaný výcvik supervízorov v sociálnej práci v rozsahu 240 hodín v roku 2016 a je zapísaná do zoznamu supervízorov Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny dňa 06.07.2016.

Poskytovateľom externej supervízie je doc. PhD. Stanislava Hunyadiová, PhD., Zrkadlenie, o. z., IČO 42 32 74 74.

Supervízia v roku 2022 flexibilne reflektovala na dominujúce témy v zariadení a stala sa tak nástrojom podpory a pomoci pri riešení vzniknutej situácie, s cieľom vyriešiť vzniknutý problém k spokojnosti zamestnancov a s čo možno najmenším dopadom na bežný život prijímateľov sociálnych služieb v zariadení.

Stálou úlohou supervízie v organizácii je identifikovať oblasti, ktoré sú nevedomé, pre rozvoj a podporu dobrej atmosféry na pracovisku v zmysle kultúry organizácie. Využívať podporu a motiváciu ako hnací stimul pre kreativitu a spolupatričnosť v komunite je zámerom organizácie, ktorého súčasťou je aj supervízia.

5. Aktivizačné programy a voľnočasové aktivity

CSS EDEN zabezpečuje prijímateľom sociálnej služby prístup k rôznym druhom aktivizácie. Pri ich organizovaní sú zohľadňované najmä potreby a preferencie prijímateľov sociálnych služieb, nakoľko ich prostredníctvom môžu rozvíjať svoje kognitívne schopnosti a zručnosti v rôznych oblastiach. Ide o podporu prijímateľov v činnostiach, s ktorými má nádej udržať si, alebo zlepšiť svoju schopnosť naplňať svoje životné potreby.

V CSS EDEN je kladený dôraz na podporu prijímateľov pri udržiavaní kontaktu s členmi svojich rodín, priateľov, blízkych a tiež v začlenení sa do komunity. Hlavnou zásadou pri realizácii aktivizačných programov je vychádzať z klientových záujmov, jeho možností, schopností a potrieb.

Prijímateľom sociálnych služieb poskytl CSS EDEN, tak ako každoročne, aj v roku 2022 široké spektrum aktivít, záujmových činností, podporných terapií, ktoré smerovali k zlepšeniu ich psychickej a fyzickej kondície, k možnosti zapájať sa do zmysluplných činností a zamestnávaním rozvíjať, či udržiavať svoju osobnosť. Významným benefitom aktivizácie prijímateľov sociálnych služieb je rozvoj a podpora ich zdravia, zníženie úzkosti, prekonávanie pesimizmu a depresívnych nálad, a to práve zamestnávaním ich mysle a rúk.

Všetky tieto atribúty sú dôležitým činiteľom pri ďalšom pôsobení prijímateľov v komunite a v spoločnosti.

V rámci plánovaných a uskutočnených aktivít ponúklo CSS EDEN prijímateľom možnosti kultúrneho a spoločenského vyžitia, športové a pohybové aktivity, náučné podujatia, spoločensky užitočné aktivity, či aktivity duchovného vyžitia.

5.1 Kultúrno – spoločenské podujatia

Kultúrno-spoločenské podujatia boli zamerané hlavne na aktivity, ktoré svojim zameraním, činnosťou a atraktivnosťou oslovujú čo najväčší počet prijímateľov, pričom rovnaký dôraz sa kladie aj na to, aby v nich tieto podujatia zanechal pocit uvoľnenia, oddychu a relaxu. Hlavným cieľom bolo príjemné strávenie voľného času, spoločná zábava, získanie nových informácií, poznatkov a zanechanie umeleckého zážitku.

Prijímatelia CSS EDEN sú takmer pravidelnými návštevníkmi Národopisného múzeu v Liptovskom Hrádku. Majú záujem zúčastňovať sa rôznych besied, ukážok, prezentácií, ktoré múzeum pre verejnosť pripravuje. Často ide o tvorivé a kreatívne dielne, na ktorých si výrobu rôznych predmetov radi vyskúšali aj samotní prijímatelia CSS EDEN a ktoré si samozrejme mohli vziať so sebou. V roku 2022 sa zúčastnili v spomenutom múzeu výstavy „Oživení zbojníci“ a tiež tvorivých dielní s veľkonočnou tematikou. Účasť na tvorivých vianočných dielnach im ponúkla možnosť vyskúšať si výrobu vianočných oblátok.

Okrem múzea v Liptovskom Hrádku prijímatelia navštívili Múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovský Mikuláš, ktoré ich oslovilo svojimi audiovizuálnymi a zvukovými ukážkami a vystavovanými exemplármi.

Oblíbenými aktivitami prijímateľov sociálnych služieb je aj účasť na filmových predstaveniach v kine v okresnom meste. Častokrát využívajú aj možnosť pozerať filmy, dokumenty, či iné podľa vlastného výberu v „domácom kine“ priamo v zariadení. V rámci kultúrnych aktivít v roku 2022, na pozvanie poskytovateľa sociálnych služieb, pripravilo putovné divadlo Portál z Prešova pre

klientov zaujímavé divadelné predstavenie. Koncom roka sa prijímatelia sociálnych služieb príjemne zabavili v spoločnosti pozvaných muzikantov hrajúcich na harmoniku. Tento hudobný nástroj a repertoár ľudových piesní navodil výbornú náladu a atmosféru, a u tých skôr narodených vybavil spomienky na zábavy a veselice.

5.2 Športové aktivity

Aktivity zamerané na pohyb, cvičenie, hry alebo vertikalizáciu sú zaradené do typu aktivizácie fyzickej. Samotné

športové aktivity prijímateľov podľa ich vlastných preferencií im dávajú možnosť a príležitosť sústavne rozvíjať svoje fyzické schopnosti, preukázať odvahu, vytrvalosť, bojovnosť, prežiť radosť. Umožňujú nadväzovať priateľstvá, prežívať pocity spolupatričnosti, čo v neposlednom rade pozitívne vplýva na ich psychické zdravie.

Veľa prijímateľov v našom zariadení má k športu kladný vzťah. Vzhľadom k tomu, že ide o mužov, zameriavajú sa na športy viac-menej mužské. Pre športové, pohybové aktivizačné činnosti má CSS EDEN vytvorené veľmi dobré podmienky, či už v budove telocvične alebo na ihrisku v jej areály. Preferovaným a obľúbeným športom prijímateľov je florbal, ktorému sa venujú spolu so zamestnancami zariadenia s týždennou pravidelnosťou.

Prijímatelia sociálnych služieb sú zdatní aj v ďalších športových disciplínach ako napr. futbal, stolný tenis, stolný futbal. Športové zápolenie, bojovnosť a kondíciu každoročne preukážu na športovom dni, alebo športových hrách, či na turnajoch, kde si sily merajú s klientmi iných zariadení.

Okolité príroda regiónu Liptov ponúka veľa možností pohybu a pobytu na čerstvom vzduchu. Ide hlavne o aktivity, ktoré nie je možné vykonávať v telocvični, alebo na ihrisku. Sú to hlavne aktivity ako cyklistika, turistika, prechádzky a plávanie.

Klienti pravidelne počas celého roka využívali aj fyzioterapeutickú miestnosť vybavenú širokou škálou náradia a cvičebných pomôcok. Tu sa pravidelne venujú fyzickej aktivite pod dohľadom odborného zamestnanca - fyzioterapeuta.

5.3 Leto ... obdobie oddychu a spoznávania

Po predchádzajúcich dvoch rokoch, v ktorých boli prijímatelia a zamestnanci zariadenia limitovaní pri organizovaní a plánovaní voľnočasových aktivít protiepidemickými opatreniami, bol rok 2022 v tomto smere pre všetkých priaznivejší. Priaznivá epidemická situácia v samotnom zariadení a širšom okolí umožňovala organizovanie rôznych voľnočasových aktivít typických pre letné obdobie. Samotné slovo leto dáva pocit uvoľnenia, energie a radosti. Prijímatelia sociálnych služieb si tak opäť dopriali a do sýtosti si užili pobyt na čerstvom vzduchu.

Už v prvý letný mesiac strávili klienti niekoľko dní v Chate Alpine vo Vavrišove. Aktivita tohto druhu je u nich už niekoľko rokov veľmi populárna a vyhľadávaná. Tradične, tak ako to na chatách býva, nechýbalo varenie gulášu, opekanie špekačiek, či grilovanie chutného mäsa.

Samozrejme nechýbali ani športové, zábavné, či iné aktivity, ktorým sa venovali spolu so zamestnancami.

K letu neodmysliteľne patrí okrem slnka a tepla aj voda, preto si prijímatelia v teplé dni nenechávali ujsť príležitosť navštíviť termálne kúpalisko, alebo plaváreň v Liptovskom Jáne.

Mnohých z nich vytiahlo pekné počasie aj do lesa, s cieľom zbierania lesných plodov

Bohatý priestor zariadenia, či už na nádvorí alebo v záhrade, sa niekoľkokrát v lete pri dobrom počasi premenil zásluhou klientov a zamestnancov na „kuchyňu v exteriéry“, kde s chuťou pripravovali pre seba ale aj zamestnancov rôzne kulinárske dobroty a to aj plodov, ktoré si vypievali na záhrade.

5.4 Pomoc druhým a dobrovoľnícke aktivity

Verejnoprospešné aktivity a komunitné aktivity majú predovšetkým pre prijímateľov sociálnych služieb veľký význam. Prinášajú im pocit spolupatričnosti a osožnosti, zvyšujú ich angažovanosť a motiváciu urobiť niečo prospešné aj pre iných.

CSS EDEN sa už pravidelne po niekoľko rokov zapája do dobročinného

podujatia **Barlatón**, ktorého základ sa zrodil v stávke dvoch liptovských hendikepovaných športovcov, ktorí sa podujali na barlách prekonať vzdialenosť niekoľkých kilometrov. Z nevinnej stávky sa stalo športové podujatie s tradíciou pomáhať rodinám s hendikepovanými deťmi z regiónu Liptov.

A práve myšlienka tohto podujatia „*Dávať dobro druhým*“ hlboko korení aj v klientoch a zamestnancoch zariadenia, čo je aj motiváciou prečo sa každoročne tejto akcie aj zapájajú. Absolvovať určitú vzdialenosť chôdzou alebo aj na bicykli, bolo možné po zaregistrovaní sa buď v rámci reálneho **Barlatónu**, ktorý sa konal v konkrétny deň, alebo prostredníctvom **Virtuálneho Barlatónu**, kedy na absolvovanie zvolenej trasy bol časový úsek celého mesiaca máj 2022. Každý klient s prihladením na svoj zdravotný stav, schopnosti a možnosti si zvolil jemu vyhovujúcu

alternatívu Barlatónu tak, aby stanovenú trasu zvládol s úsmevom na perách a dobrým pocitom na duši.

V rámci dobrovoľníckych aktivít si CSS EDEN v mesiaci apríl pripomenulo aj celosvetovo vyhlásený sviatok **Deň zeme**, ktorý vznikol ako reakcia na rozsiahle poškodzovanie životného

prostredia. Cieľom tohto dňa je pripomenúť si závislosť človeka od cenných ale aj vyčerpatelných darov, ktoré nám Zem dáva. Prijímatelia sociálnych služieb CSS EDEN spolu so zamestnancami si v rámci tejto aktivity zvolili vyčistiť a upratať okolie Lipovej aleje v Liptovskom Hrádku. Tým dali najavo, že téma ochrany našej Zeme im nie je ľahostajná.

Neodmysliteľnou súčasťou prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN je každoročné zapojenie sa do jedinečnej verejno-prospešnej zbierky Ligy proti rakovine „Deň narcisov“. V roku 2022 sa konala už 26.krát. Jej poslaním je prinášať pomoc tam, kde ju pacienti potrebujú, a to v ktoromkoľvek momente ochorenia.

V deň zbierky 28.apríla 2022 sa prijímatelia v sprievode zamestnancov vybrali do ulíc Liptovského Hrádku osloviť obyvateľov mesta, aby si na znak solidarity s onkologickými pacientmi pripli narcis a finančným príspevkom pomohli naplniť poslanie tejto zbierky. Tak ako v predchádzajúcich ročníkoch tejto zbierky, aj v roku 2022 boli prijímatelia sociálnych služieb CSS EDEN veľmi úspešní.

všetkých

konfliktu medzi Ukrajinou a Ruskom. Vzniknutá situácia prinútila milióny ľudí z Ukrajiny opustiť svoj domov.

Slovenská republika, ako mnohé iné štáty, vyhradila právo utekajúcim zostať na našom území a ponúkla im pomoc. K pomáhajúcim sa pripojili aj klienti a zamestnanci CSS EDEN. Keď začiatkom marca Komunitná nadácia Liptov vyhlásila zbierku materiálnej pomoci, nikto z nich nezaváhal a bez toho, aby ich niekto oslovoval, sami prišli s iniciatívou, byť nápomocní pri preberaní, triedení, balení, či príprave na odvoz vyzbieraných vecí. CSS EDEN ako organizácia

poskytla na tento účel priestory telocvične zariadenia. Bolo obdivuhodné s akou ochotou, chápacosťou a nezištnosťou k tejto pomoci pristupovali samotní prijímatelia sociálnych služieb.

V závere roka v predvianočnom čase už po niekoľko rokov sa obyvateľov Slovenska snaží oslovovať projekt „Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok“. Organizátori projektu vyzývajú dobrých ľudí naplniť krabicu od topánok maličkosťami, ktoré by potešili seniorov a ostatných klientov zariadení. Sila myšlienky projektu je skutočne výnimočná a preto rok čo rok nenecháva obyvateľov našej krajiny chladných a nevšímavých. Práve preto prijímatelia sociálnych služieb, ku ktorým je táto krásna aktivita nasmerovaná, sú na Vianoce obdarovaní a potešení darčekom od láskavých, úctivých, chápacúcich, štedrých a nezištných neznámych ľudí, za čo im patrí veľký obdiv a poďakovanie.

5.5 Spoločne sa podieľame na úprave a zveľad'ovaní našich priestorov a okolia

Upravené okolie dotvára celkový vzhľad zariadenia. Šikovné ruky prijímateľov sociálnych služieb, v spolupráci s inštruktormi sociálnej rehabilitácie, tak veľmi ochotne a v nemalej miere prispievajú k tomu, aby aj priestory v interiéri a aj v exteriéri vytvárali dobrý pocit, miesto pre relax a oddych. Klienti sa tak zhostili maľovania zábradlia, upratovania nádvorja hlavne v jarných a jesenných mesiacoch, odpratávania snehu v zime, ale tiež boli nápomocní pri murovaní, či osadzovaní dverí. Nezabudli ani na okrasnú časť exteriéru zariadenia.

5.7 Z každého rožka troška

Ponuka aktivít pripravovaných pre prijímateľov sociálnych služieb v zariadení, už okrem vyššie spomenutých, je však oveľa širšia. Prijímatelia majú možnosť si vybrať zo širokej ponuky podľa svojich možností, schopností, záujmu, nálady, chuti. Aj v roku 2022 boli v ponuke vedomostné kvízy, besedy, pripomínanie si rôznych významných dní, udalostí a ľudových zvykov, návštevy výstav, múzeí, spoločenské hry, pohybové aktivity, kulinoterapia, záhradná terapia/ gardenterapia, canisterapia, pracovná terapia a mnoho iných

Spomínané besedy boli zorganizované k Svetovému dňu bezpečného internetu, Medzinárodnému dňu svetového jazyka, Marec mesiac knihy, Sviatok vodiacich psov, Deň hasičov, Deň matiek, Medzinárodný deň piknikov, beseda s príslušníkom policajného zboru, Medzinárodný deň čokolády, Mesiacu úcty k starším, Pamiatke zosnulých, Medzinárodný deň bez fajčenia a veľa ďalších besied na zaujímavú tému. Mnohé z nich boli spojené s rôznymi

zaujímavými ukážkami, či ochutnávkou

V deň sviatku hasičov „Sviatok sv. Floriána“ klienti navštívili hasičskú stanicu v Liptovskom Hrádku, kde sa dozvedeli veľa zaujímavostí o práci hasičov a ich technike, ktorú pri zásahoch používajú.

Každoročne klienti navštívia miestny cintorína, aby položili vlastnoručne zhotovenú smútočnú kyticu a zapálili sviečky na pamiatku zosnulých.

Mnoho aktivít pre prijímateľov bolo v rámci významných dní zapísaných v kalendári, zorganizovaných mimo zariadenia CSS EDEN. Napríklad pri príležitosti Medzinárodného dňa lesov a Medzinárodného dňa stromov navštívili prijímatelia známe arborétum v Liptovskom Hrádku.

Prijímatelia sociálnych služieb CSS EDEN nezabúdajú ani na slovenské ľudové zvyky, tradície, alebo dlhé desaťročia tradujúci

sviatok na oslavu žien – Medzinárodný deň žien. V tento deň potešili klienti zamestnankyne CSS EDEN vlastnoručne

vyrobeným darčekom. Na Veľkú noc zas potešili zamestnankyne vinšom a vyšibaním a v mesiaci máj postavením pravého mája. Klienti nezabudli ani na prijímateľky sociálnych služieb DSS a ŠZ

Liptovský Hrádok, s ktorými už dlhé roky udržiavajú priateľské a kamarátske vzťahy.

U prijímateľov CSS EDEN nie je ničím výnimočným, napriek tomu, že ide výhradne o mužov, že svoje zručnosti rozvíjajú aj v rámci kulinoterapie. Ich vedomosti a schopnosti vo

varení, pečení a príprave rôznych jedál sú obdivuhodné.

V posledných dvoch rokoch klienti CSS EDEN prejavujú veľký záujem o záhradkárské práce. Záhrada má okrem estetickej a úžitkovej funkcie pre prijímateľov veľký liečebný potenciál. Za asistencie inštruktorov sociálnej rehabilitácie klienti v úžitkovej časti záhrady pri telocvični vo vlastnoručne vyrobených záhonoch pestovali rôzne druhy zeleniny.

Práca v záhrade od skoršej jari sa pre nich stala skutočným relaxom a činnosťou, kde denne môžu v pravom zmysle slova vidieť výsledky svojej práce. Vypestovanú zeleninu užítkovali v rámci kulinoterapie.

Novinkou v roku 2022, ktorá si okamžite získala mnohých prijímateľov, bolo začatie chovania hydiny, konkrétne sliepok. V časti veľkej záhrady bol postavený kurín, na ktorého stavbe a úprave jeho okolia sa významne v rámci pracovnej terapie za spolupráce inštruktorov sociálnej rehabilitácie, podieľali samotní klienti. V jarných mesiacoch boli zakúpené prvé sliepky, o ktoré sa klienti počas celého roka príkladne starali. Túto skutočnosť potvrdzuje aj bohatá znáška „obyvateľiek“ kurína.

K veľmi pekným aktivitám patria tiež vzájomné gratulácie a oslavy prijímateľov sociálnych služieb v zariadení, pri ktorých je oslávenec obdarovaný tortou upečenou v spolupráci s inštruktormi sociálnej rehabilitácie.

Pre klientov CSS EDEN je lákavou

činnosťou aj práca v dielni, ktorej vybavenie je na veľmi dobrej úrovni. V rámci pracovnej terapie vyrábajú a zhotovujú skutočne veľa darčkových predmetov, ale aj predmetov na zútulnenie svojich izieb podľa vlastnej predstavy, ako je napríklad knihovnička na knihy.

Na výrobu predmetov používajú rôzne materiály, no ich najobľúbenejším materiálom je drevo a výrobky z neho. Práca s drevom naše zariadenie charakterizuje už dlhodobo a je jeho tradíciou.

O zručnosti klientov sa mali možnosť presvedčiť aj hostia a návštevy, ktoré navštívili zariadenie v mesiaci október v rámci Dňa otvorených dverí, kedy nás svojou návštevou poctili predstavitelia Žilinského samosprávneho kraja. Krásnymi, nápaditým a užitočnými predmetmi sa zariadenie úspešne prezentuje aj niekoľkokrát v roku na výstave organizovanej v priestoroch budovy Úradu Žilinského samosprávneho kraja.

Činnosť, pri ktorej si spoločne všetci, teda aj klienti aj zamestnanci z rôznych úsekov, oddýchnu, je vyrábanie pozdravov s veľkonočnou a vianočnou

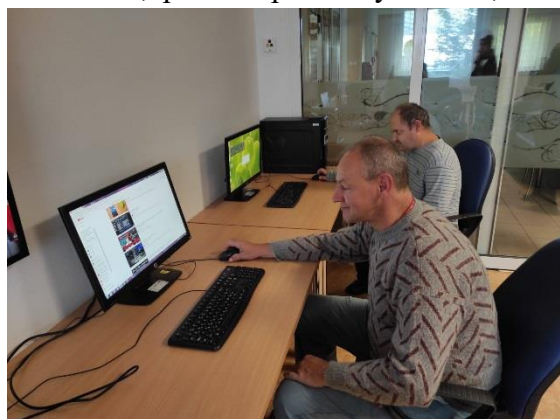

tematikou. Tieto originálne pohľadnice CSS EDEN zasiela svojim priateľom a partnerom, s ktorými spolupracuje počas roka.

V CSS EDEN majú klienti možnosť

pracovať aj s počítačom. Počítač je v dnešnej dobe najpoužívanejším médiom pre získavanie informácií, plnenia pracovných úloh, ale i pri trávení voľného času, či pri udržiavaní sociálnych kontaktov s príbuznými alebo priateľmi. Preto CSS EDEN aj týmto smerom myslí na svojich prijímateľov sociálnych služieb, ktorí tak prostredníctvom informačných technológií majú možnosť rozvíjať svoju jemnú motoriku, precvičovať predstavivosť a logické myslenie, a súčasne sa aj viac integrovať do spoločenského života. Tieto faktory majú priaznivý vplyv na zdravotný stav klientov a postoj k svojmu okoliu. V CSS EDEN majú klienti na tento účel k dispozícii vybavenú

počítačovú miestnosť.

Mnoho klientov si z ponuky aktivít vyberajú tie, ktoré sú zamerané na

vnímanie, pozornosť, pamäť, učenie, myslenie alebo rozhodovanie. Pre tieto účely v CSS EDEN využívame viaceré techniky ako hranie spoločenských hier, vedomostné kvízy, tréningy pamäte a kognitívne tréningy a tiež špeciálny software určený v prvom rade pre augmentatívnu a alternatívnu komunikáciu, avšak jeho ďalším využitím

je práve rozvoj kognitívnych funkcií klientov.

V roku 2022 po dlhšej prestávke navštívili prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN canisterapeutky spolu so svojimi psíkmi.

Canisterapia využíva pozitívne pôsobenie zvierat'a na emocionálne a fyzické zdravie človeka.

V CSS EDEN sa nezabúda ani podporu klientov v prežívaní vlastnej spirituality formou, ktorá im je prirodzená a vlastná. V rámci napĺňania ich individuálnych potrieb zariadenie úzko spolupracuje aj s farnosťou Liptovský Hrádok. Okrem účasti klientov na bohoslužbách pravidelne prichádza do zariadenia kňaz, či už za účelom svätej spovede, prijímania alebo diskusie. Pastorálne rozhovory mali klienti možnosť absolvovať aj prostredníctvom moderných online technológií.

Záver roka 2022 sa niesol v sviatočnej atmosfére. O tom, že prichádzajú najkrajšie sviatky roka, nasvedčovala aj vianočná výzdoba, o ktorú sa výrazne pričínili klienti.

Niekoľko dní pred Štedrým dňom sa v zariadení konal vianočný večierok, na ktorom sa v hojnom počte zúčastnili nielen klienti zariadenia, ale aj ich rodinní príslušníci, príbuzní a priatelia a samozrejme aj zamestnanci zariadenia. Na tento deň sa klienti pripravili veľmi zodpovedne. Prítomní tak mali možnosť vidieť a počuť slávnostný sviatočný program. Následne po ich

vystúpení boli klienti obdarovaní darčekom, ktoré k Vianociam neodmysliteľne patria a ktoré im s láskou pripravili známi aj neznámi ľudia prostredníctvom projektu „*Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok*“.

24.12.2022, na Štedrý deň sa všetci prijímatelia sociálnych služieb stretli pri štedrovečernej večeri a spoločne sa tak potešili darčekom, ktoré si našli pod vianočným stromčekom.

6. Financovanie sociálnych služieb a úhrady za poskytované sociálne služby

Zastupiteľstvo ŽSK na svojom zasadnutí dňa 20.12.2022 uznesením č. 6/30 schválilo rozpočet Žilinského samosprávneho kraja na rok 2023. Pre CSS EDEN bol pridelený finančný príspevok v celkovej sume **937 828,00 Eur**.

Tabuľka č. 11: Schválený príspevok na rok 2022

POLOŽKA	SCHVÁLENÝ ROZPOČET v €
Osobné výdavky (mzdy, odvody)	909 293 €
Prevádzkové výdavky	28 535 €
BEŽNÉ VÝDAVKY SPOLU	937 828 €
720 Kapitálové transfery	0 €
KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY SPOLU	0 €

Zdroj: Vlastné spracovanie

V priebehu roka 2023 bol na základe rozpočtových opatrení ŽSK upravený schválený príspevok na sumu **1 069 021 Eur**. Zariadenie v roku 2023 hospodárilo s nasledovne:

Tabuľka č. 12: Upravený príspevok na rok 2022

POLOŽKA	SCHVÁLENÝ ROZPOČET v €	UPRAVENÝ ROZPOČET v €
610 Mzdy	722 072 €	765 572 €
620 Poistné a prís. do poisťovní	252 094 €	267 638 €
630 Tovary a služby	29 039 €	34 225 €
640 Transfery	1 586 €	1 586 €
BEŽNÉ VÝDAVKY SPOLU	1 004 791 €	1 069 021 €
713 004 Pr. stroje /Výškovo nastaviteľná vaňa s hydromasážou a dezinfekciou/	17 100 €	17 100 €
KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY SPOLU	17 100 €	17 100 €

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka č. 13. : Ročná účtovná závierka CSS EDEN rok 2022 v porovnaní s rokom 2021

Ročná účtovná závierka - súvaha		
Strana aktív (v EUR)	2022	2021
A. MAJETOK SPOLU	1 992 530,79 €	1 998 294,05 €
1. Dlhodobý nehmotný majetok	0,00 €	0,00 €
2. Dlhodobý hmotný majetok	1 992 530,79 €	1 998 294,05 €
3. Dlhodobý finančný majetok	0,00 €	0,00 €
B. OBEŽNÝ MAJETOK SPOLU	283 655,56 €	270 952,22 €
1. Zásoby	10 875,74 €	31 421,94 €
2. Dlhodobé pohľadávky	0,00 €	0,00 €
3. Krátkodobé pohľadávky	54 450,28 €	0,00 €
4. Finančné účty	218 329,54 €	239 530,28 €
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU	3 747,40 €	490,36 €

AKTÍVA celkom	2 279 933,75 €	2 269 736,63 €
Strana pasív (v EUR)	2022	2021
A. VLASTNÉ ZDROJE KRYTIA MAJETKU SPOLU	341 939,26 €	265 695,16 €
1. Imanie a peňažné fondy	170 969,63 €	132 847,58 €
2. Fondy tvorené zo zisku	0,00 €	0,00 €
3. Nevysporiadaný výsledok hospodárenia min. rokov	133 683,39 €	208,14 €
4. Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie	37 286,24 €	132 639,44 €
B. CUDZIE ZDROJE SPOLU	141 467,92 €	125 844,80 €
1. Rezervy	35 113,30 €	0,00 €
2. Dlhodobé záväzky	1 305,93 €	2 525,17 €
3. Krátkodobé záväzky	105 048,69 €	123 319,63 €
4. Bankové výpomoci a pôžičky	0,00 €	0,00 €
C. ČASOVÉ ROZLIŠENIE SPOLU	13 259,11 €	14 672,41 €
PASÍVA celkom	496 666,29 €	406 212,37 €

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka č.14. : Ročná uzávierka – výsledná CSS EDEN

Ročná účtovná závierka						
Náklady (v EUR)	2022			2021		
	Hlavná, nezdaňovaná činnosť	Zdaňova ná činnosť	Spolu	Hlavná, nezdaňovaná činnosť	Zdaňo vaná činnos ť	Spolu
Náklady	1 576 829,41 €	0,00 €	1 576 829,41 €	1 497 164,92 €	0,00 €	1 497 164,92 €
Výnosy (v EUR)	2022			2021		
	Hlavná, nezdaňovaná činnosť	Zdaňova ná činnosť	Spolu	Hlavná, nezdaňovaná činnosť	Zdaňo vaná činnos ť	Spolu
Výnosy	1 614 115,65 €	0,00 €	1 614 115,65 €	1 629 804,36 €	0,00 €	1 629 804,36 €
Daň z príjmu	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Výsledok hospodárenia	37 286,24 €	0,00 €	37 286,24 €	132 639,44 €	0,00 €	132 639,44 €

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka č. 15. : Stav a pohyb majetku a záväzkov

Stav a pohyb majetku a záväzkov				
Majetok	K 01.01.2022	Prírastky	Úbytky	K 31.12.2022
Pozemky	33 128,94 €	0,00 €	0,00 €	33 128,94 €
Stavby	2 461 065,27 €	5 959,84 €	0,00 €	2 467 025,11 €
Samostatné hnutelné veci	107 032,75 €	19 335,60 €	0,00 €	126 368,35 €
Dopravné prostriedky	30 554,16 €	27 600,00 €	0,00 €	58 154,16 €
Obstaranie dlhodobého hmotného majetku	0,00 €	53 653,44 €	52 895,44 €	758,00 €
Materiál na sklade	30 108,90 €	47 487,55 €	66 720,71 €	10 875,74 €
Tovar na sklade	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Pokladnica	0,00 €	22 532,36 €	22 532,36 €	0,00 €
Ceniny	0,00 €	710,00 €	710,00 €	0,00 €
Bankové účty	239 530,28 €	2 086 704,81 €	2 107 905,55 €	218 329,54 €
Peniaze na ceste	0,00 €	327 394,46 €	327 394,46 €	0,00 €
Odberatelia	0,00 €	463 962,86 €	414 383,66 €	49 579,20 €
Poskytnuté prevádzkové preddavky	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Ostatné pohľadávky	0,00 €	16 293,17 €	13 516,92 €	2 776,25 €
Daňové pohľadávky	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Dotácie a ostatné zúčtovanie so ŠR	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Iné pohľadávky	0,00 €	995,40 €	995,40 €	0,00 €
Náklady budúcich období	490,36 €	3 747,40 €	490,36 €	3 747,40 €
Majetok spolu:	2 631 781,12 €	106 548,88 €	52 895,44 €	2 685 434,56 €
Záväzky	K 01.01.2022	Prírastky	Úbytky	K 31.12.2022
Záväzky zo sociálneho fondu	2 525,17 €	8 116,70 €	6 897,46 €	1 305,93 €
Záväzky z obchodného styku	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Prijaté preddavky	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Ostatné záväzky	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Nevyfakturované dodávky	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Záväzky voči zamestnancom	0,00 €	739 375,03 €	782 434,81 €	43 059,78 €
Záväzky voči SP a ZP	39 559,14 €	396 048,43 €	384 885,83 €	28 396,54 €
Ostatné dane a poplatky	0,00 €	2 349,68 €	2 349,68 €	0,00 €
Dotácie a ostatné zúčtovanie so ŠR	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Výdavky budúcich období	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Výnosy budúcich období	14 672,41 €	23 545,31 €	22 132,01 €	13 259,11 €
Ostatné krátkodobé finančné výpomoci	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Ostatné dlhodobé záväzky	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Záväzky spolu:	56 756,72 €	1 169 435,15 €	1 198 699,79 €	86 021,36 €

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka č. 16. : Zdroje financovania CSS EDEN a čerpanie finančných prostriedkov

ZDROJE FINANCOVANIA	ČERPANIE FP PODĽA ZDROJOV FIN.
41: Zdroje VÚC	1 086 121 €
46: Vlastné zdroje	518 758 €
111 : Zo štátneho rozpočtu	58 725 €

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka č. 17. : Ekonomicky oprávnené náklady za rok 2022

Kategória	Položka	Názov	Suma DSS	Suma ŠZ	Suma spolu
610		Mzdy, platy, a ostatné osobné vyrovnania	268 817,07 €	414 123,59 €	682 940,66 €
620		Poistné a príspevok zamestnávateľa do poisťovní	93 125,85 €	143 464,12 €	236 589,97 €
630	631	Cestovné náhrady	287,86 €	280,84 €	568,70 €
	632	Energie, voda a komunikácie el. Energia plyn vodné, stočné poštovné komunikácie	11 150,02 €	10 878,07 €	22 028,09 €
	633	Materiál	19 815,11 €	19 331,81 €	39 146,92 €
	634	Dopravné	2 906,86 €	2 835,97 €	5 742,83 €
	635	Výdavky na štandardnú údržbu	7 191,57 €	7 016,16 €	14 207,73 €
	636	Nájomné za nájom	0,00 €	0,00 €	0,00 €
	637	Všeobecné služby	135 500,39 €	132 195,50 €	267 695,89 €
640		Bežné transfery	2 367,41 €	2 309,66 €	4 677,07 €
		Odpisy hmotného a nehmotného majetku	24 028,88 €	23 442,80 €	47 471,68 €
Spolu			565 191,02 €	755 878,52 €	1321069,54 €
Počet klientov v zariadení			41	40	81
Názov			DSS	ŠZ	Spolu
Ekonomicky oprávnené náklady za príslušný rok 2022 v €			565 191,02 €	755 878,52 €	1321069,54 €
Ekonomicky oprávnené náklady na 1 klienta za rok 2022			13 785,15 €	18 896,96 €	16 309,5 €
Ekonomicky oprávnené náklady na 1 klienta mesačne			1148,76 €	1574,75 €	1359,13 €
Príjmy – celkové príjmy z úhrad klientov za poskytované služby za rok 2022			167 719,70 €	178 037,16 €	345 756,86 €

Celkové príjmy – mesačný priemer na 1 klienta	340,89 €	370,91 €	355,72 €
Zostatok na účte pre dary a granty k 31.12.2022	2594,49 €		

Zdroj: Vlastné spracovanie

7. Plán financovania sociálnych služieb na rok 2023

Zastupiteľstvo ŽSK na svojom zasadnutí dňa 30.1.2023 uznesením číslo 5/3 schválilo rozpočet Žilinského samosprávneho kraja na rok 2023 a príspevok pre naše zariadenie v celkovej sume 1 014 349 Eur. Kapitálové výdavky na rok 2023 neboli schválené. Rozpočet je spracovaný na základe skutočného čerpania finančných prostriedkov z predchádzajúceho roka. Skutočné čerpanie finančných prostriedkov je spracovávané v programe ISPIN a mesačne elektronicky predkladané zriaďovateľovi na odbor sociálnych vecí a ekonomický odbor – oddeleniu financií, rozpočtu a cien. Na rok 2023 bol Centru sociálnych služieb EDEN pridelený nasledovný rozpočet:

Tabuľka č. 18: Príspevok ŽSK na rok 2023

VÝDAVKY	SUMA
Výdavky celkom	1 014 349 €
Kapitálové výdavky	0 €
Bežné výdavky /41/	1 014 349 €
Z toho:	
Osobné výdavky (mzdy, odvody)	985 814 €
Prevádzkové výdavky (tovary a služby)	28 535 €

Zdroj: Vlastné spracovanie

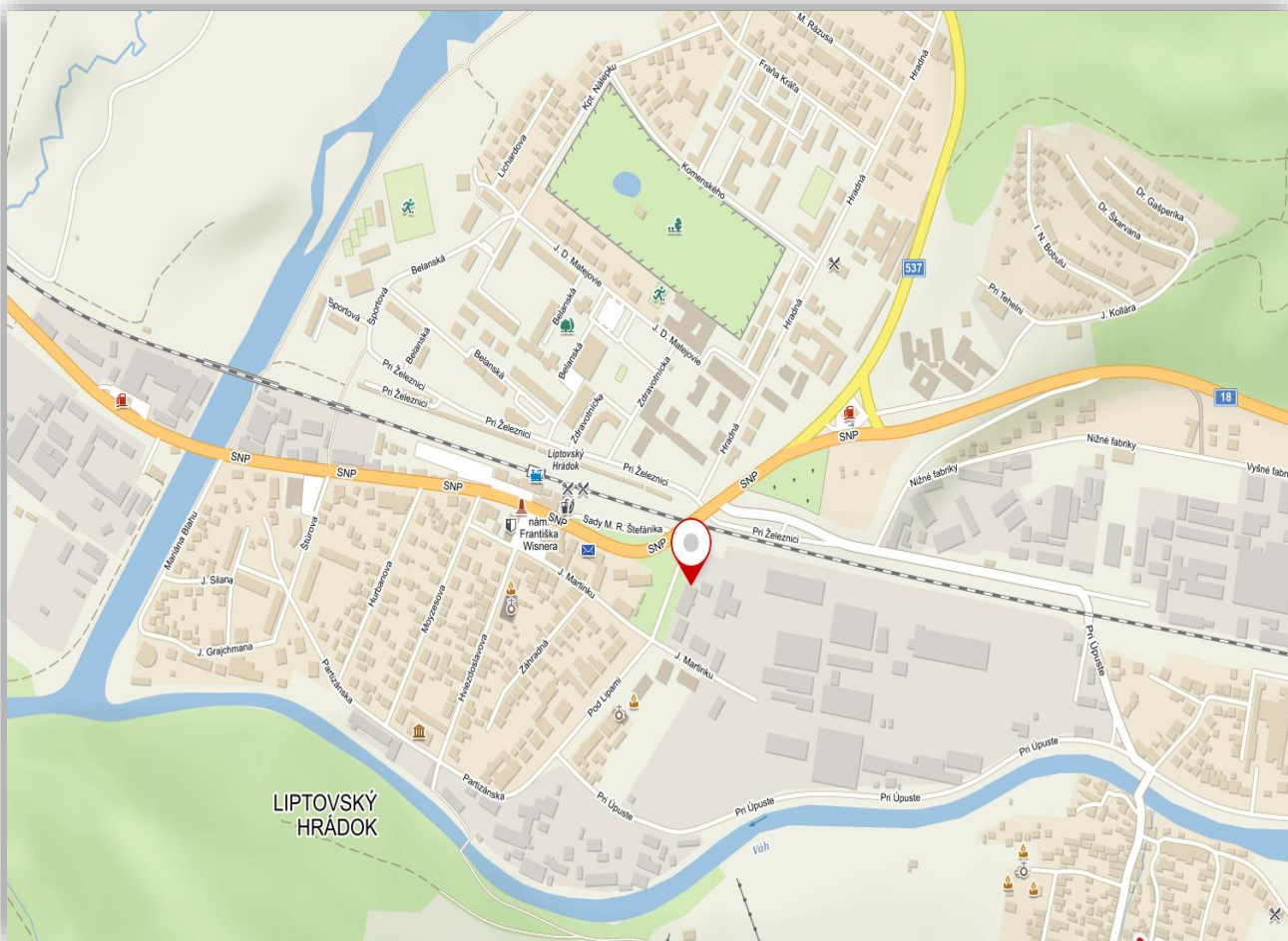
Financovanie sociálnych služieb v roku 2023 bude realizované z príspevku prideleného ŽSK, čo predstavuje mesačne príspevok vo výške 84 529 Eur, z úhrad za poskytovanie sociálnych služieb od prijímateľov sociálnych služieb a zo zdravotnej poisťovne.

V priebehu roka sa bude CSS EDEN snažiť finančné zdroje získavať aj z:

- grantov a príspevkov od rôznych nadácií (Nadácia J&T, Nadácia Pontis a iné),
- dotácií z ministerstva práce SR,
- vecných a finančných darov od podnikateľských subjektov,
- sponzorských darov a príspevkov od fyzických osôb,
- prostriedkov Európskeho sociálneho fondu prostredníctvom projektov poskytovaných z ÚPSVaR Liptovský Mikuláš;

8. Kontakty na poskytovateľa sociálnych služieb

8.1 Mapa lokality zariadenia

8.2 Telefonické a iné kontakty na poskytovateľa sociálnych služieb

Adresa zariadenia	Centrum sociálnych služieb EDEN Sady M. R. Štefánika 66/3 033 01 Liptovský Hrádok
Telefonický kontakt (ústredňa)	044/563 09 12
E-mail	<i>csseden@vuczilina.sk</i>
IČO	42348901
DIČ	2023957375
Riaditeľka zariadenia	Mgr. Andrea Šišilová <i>e-mail: andrea.sisilova@vuczilina.sk</i>
Úsek sociálnych služieb	Mgr. Iveta Beťková – sociálny pracovník – koordinátor (vedúca úseku) <i>e-mail: betkova.iveta@vuczilina.sk</i>
	Bc. Ružena Rajniaková – vedúca inštruktorka sociálnej rehabilitácie <i>e-mail: rajniakova.ruzena@vuczilina.sk</i>
	Mgr. Tatiana Krajčová – sociálny pracovník pre špecializované zariadenia <i>e-mail: krajcova.tatiana@vuczilina.sk</i>
	Mgr. Radoslava Uchál'ová Repčková – sociálny pracovník pre Domov sociálnych služieb <i>e-mail: uchalo.radoslava@vuczilina.sk</i>
	Mgr. Miroslava Ivanová – manažér kvality v sociálnych službách <i>e-mail: ivanova.miroslava@vuczilina.sk</i>
Sociálne poradenstvo tel. kontakt +421 907 839 338	<i>e-mail: ivanova.miroslava@vuczilina.sk</i>
Úsek zdravotno- opatrovateľskej starostlivosti tel. kontakt: +421 907 732 765	Mgr. Jana Odskočová – vedúca sestra <i>e-mail: odskocova.jana@vuczilina.sk</i>
	Ol'ga Labošová – vedúca opatrovateľka <i>e-mail: labosova.olga@vuczilina.sk</i>
Hygienicko-prevádzkový úsek	Bc. Mária Kondorová – denná sestra <i>e-mail: kondorova.maria@vuczilina.sk</i>
Ekonomický úsek tel. kontakt: +421 907 732 775	Ing. Ivona Vaceková – ekonóm zariadenia (vedúca úseku) <i>vacekova.ivona@vuczilina.sk</i>
	Ing. Simona Benická – projektový manažér - hospodár <i>e-mail: benicka.simona@vuczilina.sk</i>
	Bc. Katarína Haladějová – personalista - mzdár <i>e-mail: haladejova.katarina@vuczilina.sk</i>

Centrum sociálnych služieb EDEN, Sady M. R. Štefánika 66/3, 033 01 Liptovský Hrádok

Organizačná štruktúra Centra sociálnych služieb EDEN – Liptovský Hrádok

